

บทที่ 5

ผลการวิจัย

ในบทที่ 5 นี้ จะเป็นการเสนอผลการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนด้วยกันคือ

- ตอนที่ 1 : การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานธุรกิจเทปเพลงไทยสากล
- ตอนที่ 2 : การวิเคราะห์ลักษณะสร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสากล
- ตอนที่ 3 : การวิเคราะห์บทบาทของการดำเนินงานธุรกิจเทปเพลงไทยสากลต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลง

ตอนที่ 1 : การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานธุรกิจเทปเพลงไทยสากล

ธุรกิจเทปเพลงไทยสากลเป็นธุรกิจประเภทหนึ่งที่น่าสนใจและมีบทบาทสำคัญในสังคม ด้วยเหตุที่เทปเพลงไทยสากลเป็นธุรกิจในรูปแบบที่นำมาซึ่งความบันเทิงอันเป็นความต้องการอย่างหนึ่งของมนุษย์นั้น ทำให้ธุรกิจประเภทนี้สามารถดำรงอยู่ได้และมีแนวโน้มว่าจะขยายตัวมากยิ่งขึ้น ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่เพลงไทยสากลได้กลายมาเป็นระบบธุรกิจอย่างจริงจังนั้น จะเห็นได้ว่าเพลงไทยสากลได้พัฒนาไปอย่างมากทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ บริษัทที่ดำเนินธุรกิจทางด้านนี้ก็มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหมายถึง การแข่งขันกันก็ย่อมสูงขึ้นไปด้วย ในปัจจุบัน การผลิตและสร้างสรรค์ผลงานเพลงออกมามากกว่าจะต้องมีคุณภาพแล้ว การส่งเสริมการจำหน่ายหรือการหาโปรโมชันก็นับว่ามีส่วนสำคัญที่จะช่วยทำให้ธุรกิจเทปเพลงประสบผลสำเร็จได้ บริษัทเทปเพลงรายใหญ่ซึ่งมีเงินทุน มีสื่อมวลชนในสังกัด และมีบุคลากรที่มีความสามารถ จะได้เปรียบบริษัทเทปเพลงรายเล็กอย่างมากในด้านการโปรโมทเทปเพลง ซึ่งต้องใช้งบประมาณในส่วนนี้กว่า 1,000,000 บาทขึ้นไป

เมื่อพิจารณาถึงประวัติความเป็นมาของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลในปัจจุบันแล้ว สามารถวิเคราะห์ถึงแหล่งที่มาของบริษัทเทปเพลงได้ดังต่อไปนี้คือ

1. บริษัทเทปเพลงที่เริ่มดำเนินกิจการด้วยการจำหน่ายแผ่นเสียงเพลงไทยสากลมาตั้งแต่สมัยที่ยังไม่มีเทปคาสเซ็ทออกมา

บริษัทที่มีรากฐานมาจากการดำเนินธุรกิจแผ่นเสียงส่วนใหญ่มักจะไม่ค่อยประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจเทปเพลงเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารงานของบริษัทเหล่านั้นส่วนใหญ่มักจะ เป็นคนรุ่นเก่าที่ดำเนินกิจการโดยอาศัยประสบการณ์ดั้งเดิมจากการจำหน่ายแผ่นเสียง ซึ่งจะเห็นได้ว่าบริษัทเหล่านั้นยังคงผลิตผลงานเพลงของศิลปินรุ่นเก่าในลักษณะนำเอาแผ่นเสียงเพลงไทยสากลของนักร้องรุ่นเก่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักร้องวงดนตรีสุนทราภรณ์ที่เคยเป็นที่นิยมอย่างมาก มาอัดลงเทปคาสเซ็ทจำหน่าย หรือถ้าหากมีการผลิตและสร้างสรรค์ผลงานเพลงของศิลปินรุ่นใหม่ออกมาก็ไม่ค่อยได้รับความนิยมนจากผู้ฟังเท่าใดนัก ซึ่งอาจเป็นเพราะบริษัทเหล่านั้นมักไม่ทุ่มงบประมาณให้กับการทำโปรโมชันมากนัก ดังนั้นเป็นเหตุให้ผลงานเพลงที่ออกมาไม่สามารถเข้าถึงผู้ฟังได้ดังเช่นผลงานของบริษัทเทปเพลงที่มีการโปรโมทอย่างเต็มที่

2. บริษัทเทปเพลงที่ดำเนินธุรกิจการผลิตและจำหน่ายแผ่นเสียงและเทปเพลงสากล

บริษัทจำหน่ายแผ่นเสียงและ เทปเพลงสากลที่หันมาดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลควบคู่กับเพลงสากลส่วนใหญ่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจเทปเพลงไทยสากล ทั้งนี้อาจเนื่องจากสาเหตุต่างๆ ดังนี้คือ

2.1 ผู้บริหารงานของบริษัทเหล่านี้ต้องดำเนินงานด้านการจัดจำหน่ายทั้งผลงานเพลงสากลและ เพลงไทยสากล ซึ่งผู้ฟังเป็นคนละกลุ่มกัน ฉะนั้นด้วยเหตุที่การจำหน่ายผลงานเพลงสากลให้กับบริษัทต่างประเทศถือเป็นงานหลักที่มีความมั่นคงและมีรายได้แน่นอน ทำให้บริษัทเหล่านี้ไม่มีเวลาที่จะทุ่มเทให้กับการประกอบธุรกิจเทปเพลงไทยสากลได้อย่างเต็มที่และส่งผลให้การดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

2.2 บริษัทที่จำหน่ายแผ่นเสียงและ เทปเพลงสากลมักจะไม่ค่อยมีงบประมาณให้กับการทำโปรโมชันเทปเพลงไทยสากลมากนัก ดังนั้น จึงเป็นเหตุให้ผลงานเพลงของบริษัทเหล่านี้ไม่ค่อย "ติดตลาด" เช่นผลงานเพลงของบริษัท เทปเพลงรายใหญ่ที่ทุ่มงบประมาณในการโปรโมทเทปเพลง และส่งผลกระทบต่อค่านายหน้าเทปเพลงอย่างมาก

ในปัจจุบัน บริษัทที่ดำเนินธุรกิจจำหน่ายแผ่นเสียงและ เทปเพลงสากล ซึ่งยังคงดำเนินงานด้านการผลิตและสร้างสรรค์ผลงานเทปเพลงไทยสากลและทำโปรโมชันมีอยู่เพียงแห่งเดียวคือ บริษัท ไนท์สโปกด์ โปรดั๊กชั่น ซึ่งประกอบกิจการทั้งในด้านการจัดรายการวิทยุ การผลิตรายการโทรทัศน์ การจัดแสดงคอนเสิร์ตของศิลปินต่างชาติ การจำหน่ายผลงานเพลงของบริษัท WEA RECORDS และการผลิตสร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสากลและทำโปรโมชันให้กับผลงานของศิลปินในสังกัด จากการดำเนินธุรกิจหลาย ๆ ด้านนี้ ทำให้บริษัท ไนท์สโปกด์ฯ ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะให้ความสำคัญต่อการผลิตและสร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสากลและทำโปรโมชันได้อย่างเต็มที่และส่งผลให้บทบาทของบริษัท ไนท์สโปกด์ฯ ในวงการเทปเพลงไทยสากลเริ่มลดน้อยลงทุกที

ส่วน บริษัท อีเอ็มไอ (ประเทศไทย) และ บริษัท ซีบีเอส (ประเทศไทย) ซึ่งเป็นบริษัทจำหน่ายผลงานเพลงสากลที่เคยดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลมาเป็นระยะเวลาหนึ่งนั้น ก็ต้องหยุดกิจการด้านการผลิตและสร้างสรรค์เทปเพลงไทยสากลและทำโปรโมชัน ทั้งนี้เนื่องจากไม่สามารถแข่งขันสู้กับบริษัทเทปเพลงรายใหญ่ที่มีทั้งกำลังทรัพย์ สื่อมวลชนในสังกัด และบุคลากรที่มีความประสบการณ์และมีความชำนาญในการดำเนินงานได้

3. บริษัทที่เคยจำหน่ายเทปเพลงในลักษณะของการละเมิดลิขสิทธิ์

บริษัทที่เคยจำหน่ายเทปเพลงในลักษณะของการละเมิดลิขสิทธิ์โดยการอัดเพลงจากแผ่นเสียงลง เทปคาสเซ็ทจำหน่าย ซึ่งได้หันมาดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลอย่างถูกต้องตามกฎหมายนั้น ส่วนใหญ่จะประสบผลสำเร็จในการประกอบกิจการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริษัทเหล่านั้นมีความชำนาญในการบริหารงาน โดยเฉพาะด้านการจัดจำหน่าย ฉะนั้น เมื่อต้องหันมาดำเนินธุรกิจเทปเพลง

ไทยสากลก็สามารถเรียนรู้และปรับปรุงการบริหารงานของบริษัทให้มีประสิทธิภาพได้อย่างรวดเร็ว บริษัทที่กล่าวมานี้ ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ออนบ้า สเตอริโอ บริษัท โรต้าแผ่นเสียงและเทป และบริษัท อาร์.เอส.โปรโมชัน กรู๊ป ในปัจจุบัน บริษัท โรต้าฯ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ออนบ้าฯ นับเป็นบริษัทจัดจำหน่ายที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อวงการธุรกิจเทปเพลงไทยสากล เนื่องจากบริษัทที่ดำเนินงานด้านนี้โดยตรงยังมีจำนวนไม่มากนัก จากการที่ผู้บริหารของทั้ง 2 บริษัทนี้ต่างก็คลุกคลีอยู่กับวงการเทปเพลงมาเป็นเวลานาน จึงเข้าใจถึงลู่ทางในการดำเนินงานเป็นอย่างดีและส่งผลให้การดำเนินธุรกิจประสบผลสำเร็จอย่างสูง ส่วนกิจการของบริษัท อาร์.เอส.ฯ ซึ่งมีทั้งด้านการผลิตและสร้างสรรค์ผลงาน การทำโปรโมชัน และการจัดจำหน่ายนั้นก็นับว่าเจริญรุ่งเรืองและมีความมั่นคงมากพอสมควร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารของบริษัทมีประสบการณ์ในด้านนี้มาเป็นเวลานาน ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว จะสังเกตเห็นได้ว่าบริษัทเทปเพลงไทยสากลที่เคยจัดจำหน่ายผลงานเพลงในลักษณะของการละเมิดลิขสิทธิ์นี้ส่วนใหญ่จะดำเนินงานแบบครอบครัว ซึ่งมีส่วนทำให้การบริหารงานในส่วนต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน เนื่องจากต่างฝ่ายต่างก็ให้ความร่วมมือกันอย่างเต็มที่เพื่อให้กิจการของครอบครัวประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. บริษัทเทปเพลงที่ก่อตั้งขึ้นโดยนักสื่อสารมวลชน

ผู้บริหารงานของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะมาจากบุคคลที่อยู่ในวงการสื่อสารมวลชน อาทิเช่น นักผลิตรายการโทรทัศน์ นักจัดรายการวิทยุ นักโฆษณา เป็นต้น จากการที่ธุรกิจเทปเพลงไทยสากลเป็นธุรกิจที่สามารถนำมาซึ่งผลกำไรจำนวนมาก ประกอบกับการดำเนินธุรกิจด้านนี้ต้องอาศัยการส่งเสริมการจำหน่ายหรือการทำโปรโมชันเข้าช่วยจึงจะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้ ทำให้บรรดานักสื่อสารมวลชนซึ่งมีความชำนาญในการวางแผนสื่อเป็นอย่างดีหันมาดำเนินธุรกิจประเภทนี้กันมากขึ้นเรื่อย ๆ

จะเห็นได้ว่าบริษัทเทปเพลงที่ถูกก่อตั้งขึ้นมาโดยนักสื่อสารมวลชน มักจะมีสื่อมวลชนในสังกัด ทั้งสื่อวิทยุและโทรทัศน์ เพื่อใช้เป็นฐานในการโปรโมทผลงานเพลงให้กับศิลปินในสังกัด อาทิเช่น บริษัท ไนท์สปอตฯ มีรายการวิทยุ "RADIO ACTIVE" "NICE & EASY" "โลกสวยด้วยเพลง" บริษัท นิธิทัศน์ฯ

มีรายการวิทยุ "ฉันทน์มากับเพลง" "สบายใจฉันทน์มากับเพลง" "พวงชมพู" "TOUCH ME AGAIN" "TAKE IT EASY" ส่วนรายการโทรทัศน์ ได้แก่ รายการ "ตลาดบันเทิง" "พักใจกับเพลง" "ที่สุดของที่สุด" "เพลงยามเย็น" "ฉันทน์มากับความรัก" ฯลฯ บริษัท หองอ๊ดเสียงทอง มีรายการวิทยุ "SUNDAY GAP" และ "ตัวโน้ตอารมณ์ดี" ส่วนรายการโทรทัศน์ ได้แก่ รายการ "สีสันบนเส้นเสียง" บริษัท แกรมมี่ มีรายการวิทยุ "เรดิโอแคดเดียว" ส่วนรายการโทรทัศน์ ได้แก่ รายการ "แบบว่าโลกเบี้ยว" "คอนเสิร์ตลิมโลก" "เพลงหนึ่งหน้าหนึ่ง" "หมอดูเพลงดัง" "สมาคมอารมณ์ดี" "ตามไปดู" เป็นต้น บริษัท ศรีเอเทียฯ มีรายการวิทยุ "สบาย...สบาย" ส่วนรายการโทรทัศน์ ได้แก่ รายการ "เวทีนนี่ไม่มีสาขา" บริษัท คีตาฯ มีรายการโทรทัศน์ "สนุกตาห้าทุ่ม" และ "โลกนี้สีสวย" เป็นต้น

นอกจากนี้ จะสังเกตเห็นว่าจากการที่นักสื่อสารมวลชนได้หันมาดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลนั้นได้ส่งผลให้เกิดบริษัทผลิตและสร้างสรรค์ผลงานเพลง และทำโปรโมชั่นขึ้นเป็นจำนวนมาก เนื่องจากนักสื่อสารมวลชนเหล่านี้ต่างก็มีความชำนาญในการใช้สื่อต่าง ๆ เป็นอย่างดี ทำให้การประกอบธุรกิจดังกล่าวดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. บริษัทเทปเพลงที่ก่อตั้งขึ้นโดยศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลง

ในปัจจุบัน บริษัทเทปเพลงที่ก่อตั้งขึ้นโดยศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงมีอยู่เพียง 2 บริษัทคือ บริษัท สเปซเอเซียเตอร์ และบริษัท ซาวด์สเกล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงส่วนใหญ่ไม่มีกำลังเงินพอที่จะก่อตั้งบริษัท ประกอบกับศิลปินโดยมากมักจะไม่มี ความชำนาญในการบริหารธุรกิจ ทำให้ไม่ค่อยมีศิลปินคนใดคิดเสี่ยงที่จะดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากล บริษัท สเปซ เป็นบริษัทที่ก่อตั้งขึ้นโดยศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลง เช่น ชรัส เฟื่องอารมย์ พนเทพ สุวรรณบุณย์ โปบุลย์เกียรติ เขียวแก้ว ฯลฯ ส่วนบริษัท ซาวด์สเกล นั้นเป็นบริษัทที่ก่อตั้งขึ้นโดยผู้บริหารของบริษัท สเปซ ทั้งนี้เพื่อทำโปรโมชั่นให้กับผลงานเพลงของบริษัท สเปซ จะสังเกตเห็นได้ว่าการที่ศิลปินเหล่านี้สามารถก่อตั้งบริษัทขึ้นมาได้นั้นส่วนหนึ่งเป็นเพราะได้รับการสนับสนุนจากบุคคลที่อยู่ในวงการธุรกิจบันเทิงมาเป็นเวลานาน เช่น วีระ ทิพย์ธวัชวงศ์ บุชบง ปริชาพันธ์ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าผู้ผลิตหรือโปรดิวเซอร์ที่เป็นศิลปินมาก่อน อาทิเช่น ชรัส เฟื่องอารมย์ เรวัต พุทธินันทน์ จาริส เศรษฐกรณ์ มักจะสามารถผลิตผลงานเพลงที่มีคุณภาพออกมาได้ดีกว่าโปรดิวเซอร์ที่มาจากวงการสื่อสารมวลชนและวงการอื่น ทั้งนี้เนื่องจากโปรดิวเซอร์เหล่านี้มักเป็นศิลปินที่ยังคงมีความต้องการจะสร้างผลงานที่มีคุณค่าทางศิลปะ ฉะนั้น ทำให้ผลงานที่ออกมามีลักษณะเป็นงานศิลปะมากกว่าเป็นสินค้า

6. บริษัทเทปเพลงที่ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อให้เครือข่ายการค้าเนินธุรกิจเทปเพลงมีลักษณะครบวงจรมากยิ่งขึ้น

ในปัจจุบัน บริษัทที่ค้าเนินธุรกิจเทปเพลงต่างก็มุ่งที่จะขยายเครือข่ายการค้าเนินงานให้กว้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ธุรกิจเทปสามารถค้าเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านของการเจรจาต่อรองกับผู้บริหารของบริษัทที่เป็นเครือข่ายจะได้สะดวกและราบรื่นยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้บริษัทได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย จะเห็นได้ว่าบริษัทที่มีเงินทุน กำลังคนพร้อมก็พยายามหาช่องทางที่จะค้าเนินธุรกิจในลักษณะครบวงจร ทั้งด้านการผลิตและสร้างสรรค์ผลงาน การทำโปรโมชัน และ การจัดจำหน่าย บริษัทที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อให้การค้าเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลมีเครือข่ายที่กว้างขึ้น ได้แก่ บริษัท มิวสิคไลน์ ซึ่งเป็นบริษัทผลิตสร้างสรรค์ผลงานเพลงและทำโปรโมชันให้บริษัท ไรต้าฯ จัดจำหน่าย และ บริษัท เอ็มจีเอ ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดจำหน่ายผลงานให้กับบริษัท แกรมมี่ฯ โดยตรง จากจุดนี้ จะเห็นได้ว่าโอกาสที่บริษัทเทปเพลงซึ่งมีเครือข่ายกว้างขวางจะประสบผลสำเร็จในการค้าเนินธุรกิจก็มีมากขึ้น ขณะที่บริษัทเทปเพลงซึ่งไม่มีเครือข่ายนั้น ต้องประสบปัญหาในการประกอบธุรกิจอย่าง เลี้ยงไม่พิน

โดยสรุปแล้ว จะเห็นได้ว่าสภาพการค้าเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลในปัจจุบันมักมีลักษณะ เป็นเครือข่ายระหว่างบริษัทผลิตและสร้างสรรค์ผลงานเพลง บริษัทโปรโมชัน และ บริษัทจัดจำหน่าย ทั้งนี้เพื่อให้การค้าเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากแต่ละบริษัทต่างก็มุ่งแข่งขันกันเพื่อจะให้ได้มาซึ่งส่วนแบ่งทางการตลาดมากที่สุด ฉะนั้น ถ้าบริษัทเทปเพลงรายใดมีเครือข่ายก็จะช่วยให้การเจรจาตกลงเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นไปอย่างสะดวกและราบรื่นมากขึ้น

อาทิเช่น บริษัท ศรีเอเทียฯ เป็นหุ้นส่วนกับบริษัท อามีโก้ฯ บริษัท คีตาแผ่นเสียง และ เทป เป็นหุ้นส่วนกับบริษัท โรต้าฯ บริษัท โน้ตสบอคาฯ เป็นหุ้นส่วนกับบริษัท นิธทัศน์ฯ บริษัท มิวสิคไลน์ เป็นหุ้นส่วนกับบริษัท โรต้าฯ บริษัท สเบซฯ เป็นหุ้นส่วนกับบริษัท ชาวคัสเกิล บริษัท แกรมมี่ฯ เป็นหุ้นส่วนกับบริษัท เอ็มจีเอ เป็นต้น

นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าจากการที่ผู้บริหารงานของบริษัท เทปเพลงส่วนใหญ่มาจากวงการสื่อสารมวลชน เป็นเหตุให้การดำเนินธุรกิจ เทปเพลงไทยสากลในทุกวันนี้มุ่งเน้นไปที่การทำโปรโมชันมากกว่าการผลิตและสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้ว่าขั้นตอนการทำโปรโมชันกลายเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจ เทปเพลงไทยสากลและความสำเร็จของผลงานนั้นจะขึ้นอยู่กับงบประมาณในการทำโปรโมชันว่ามีมากน้อยเพียงใด ในอีกแง่หนึ่งนั้นอาจกล่าวได้ว่าผู้ประกอบการธุรกิจ เทปเพลงไทยสากลไม่มีความมั่นใจในคุณภาพของผลงานเพลงที่ได้ผลิตและสร้างสรรค์ จึงต้องอาศัยการทำโปรโมทผลงานนั้นเพื่อให้เป็นที่นิยมของผู้ฟัง อันแสดงให้เห็นว่าแทนที่ขั้นตอนการทำโปรโมชันจะทำหน้าที่ในการส่งเสริมให้ผลงานเพลง เป็นที่รู้จักและนิยมกลับเป็นตัวชี้ขาดถึงความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจ เทปเพลงไทยสากล

ตอนที่ 2 : การวิเคราะห์ลักษณะการสร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสากล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลจากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสากลสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

ลักษณะของเพลงที่มีคุณภาพ

เพลงที่มีคุณภาพนั้น โดยทั่วไปแล้วจะหมายถึงเพลงที่มีความไพเราะทั้งในด้านของจังหวะ ทานอง เนื้อร้อง และ เสียงประสาน นอกจากนั้น ยังต้องเป็นเพลงที่มีลักษณะสร้างสรรค์ กล่าวคือ ไม่ได้เป็นเพลงที่ลอกเลียนแบบมาจากผู้ใด ทั้งยังต้องสามารถสื่อความหมายและถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกจากศิลปินไปสู่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ความหมายของคำว่าเพลงที่มี "คุณภาพ" ดังที่กล่าวมา มักจะมาจากความรู้สึกนึกคิดของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลง ซึ่งล้วนต้องการให้

ผลงานเพลงที่ออกมา มี "คุณภาพ" แต่สำหรับความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจเทปเพลงแล้ว ความหมายของคำว่าเพลงที่มี "คุณภาพ" ก็คือเพลงที่สามารถขายได้ และเป็นที่ยอมรับของผู้ฟัง จากจุดนี้สามารถแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างคุณภาพในทัศนะของศิลปินและผู้ประกอบธุรกิจได้อย่างชัดเจน

จะเห็นได้ว่า ไม่มีผู้ใดสามารถบ่งชี้ได้อย่างแน่ชัดว่าเพลงลักษณะใดจึงจะเรียกว่าเป็นเพลงที่มีคุณภาพ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเรื่องของการพิจารณาตัดสินของแต่ละบุคคล ซึ่งย่อมจะมีความคิดเห็นและแง่มุมมองที่แตกต่างกันออกไป จากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อลักษณะของเพลงที่มีคุณภาพนั้นสามารถที่จะจำแนกลักษณะของเพลงที่มีคุณภาพออกได้เป็น 4 มุมมอง ดังนี้คือ

1. การพิจารณาที่องค์ประกอบของเพลง ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญต่อผลงานเพลงอย่างแท้จริง
2. การพิจารณาที่บทบาทและหน้าที่ของเพลงว่าควรจะต้องมีลักษณะสร้างสรรค์และช่วยพัฒนาจิตใจของผู้ฟัง ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญต่อเพลงในเชิงอุดมคติ
3. การพิจารณาที่หน้าที่ของเพลงในการถ่ายทอดอารมณ์และสื่อความหมาย ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญต่อเพลงในแง่ที่เพลงเป็นสื่อชนิดหนึ่ง
4. การพิจารณาที่ความนิยมของผู้ฟัง ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญต่อผู้ฟัง

จากมุมมองทั้ง 4 แนวที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงแต่ละคนมีทัศนะเกี่ยวกับเพลงแตกต่างกันออกไป สำหรับศิลปินกลุ่มที่มีทัศนะว่าองค์ประกอบของเพลง เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้เพลงมีคุณภาพได้นั้น จะคำนึงถึงลักษณะที่แท้จริงของเพลงว่า...

เพลงที่ดีนั้น ทานอง จังหวะ เนื้อร้อง และ เสียงประสาน จะต้องมีความสอดคล้องกลมกลืนกันได้อย่างเหมาะสมเจาะและไพเราะ ซึ่งหมายถึง

- ทานองต้องมีความไพเราะ มีลักษณะสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ และสามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้ฟังให้คล้อยตามได้เป็นอย่างดี
- จังหวะต้องถูกต้อง ไม่ผิดเพี้ยน

- เนื้อร้องต้องมีเนื้อหาสาระดี มีความหมายและมีความไพเราะในเชิงฉันทลักษณ์ การร้องนั้นก็ต้องร้องให้ถูกต้อง ชัดเจน มีพลังและไม่ผิดเพี้ยน รวมทั้งสามารถสร้างอารมณ์ให้ผู้ฟัง เกิดความคล้อยตามได้
- การเรียบเรียงเสียงประสานต้องสอดคล้องกลมกลืนและสามารถสร้างอารมณ์ให้แก่ผู้ฟังได้

ในความเป็นจริงนั้น ยากที่จะหาเพลงไทยสากลที่มีคุณลักษณะดังที่กล่าวมานี้ได้ครบถ้วน อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงต่างก็ได้พยายามที่จะผลิตผลงานที่มี "คุณภาพ" ออกมา ทั้งนี้เพื่อให้ผลงานนั้นสามารถขายได้และเป็นที่ยอมรับจากผู้ฟัง ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับว่าผลงานนั้นจะมีคุณภาพมากหรือน้อยเพียงใด

ผลการวิจัยพบว่าศิลปินจำนวน 80% มีความเห็นว่าเพลงที่จะมีคุณภาพได้นั้นจะต้องเป็นเพลงที่มีองค์ประกอบดีเยี่ยม กล่าวคือจะต้องมีความไพเราะและสมบูรณ์ทั้งด้านจังหวะ ทานอง เนื้อร้อง และ เสียงประสาน ขณะที่ศิลปินจำนวน 10% มีความเห็นว่าเพลงที่มีคุณภาพนั้นได้แก่เพลงที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ถูกใจของผู้ฟัง ส่วนศิลปินจำนวน 5% มีความเห็นว่าเพลงที่มีคุณภาพควรจะเป็นเพลงที่สามารถสื่ออารมณ์และความหมายไปสู่ผู้ฟังได้อย่างครบถ้วน และศิลปินจำนวนอีก 5% มีความเห็นว่าเพลงที่มีคุณภาพควรจะเป็นเพลงที่สามารถสร้างสรรค์และพัฒนาจิตใจของผู้ฟังได้เป็นอย่างดี

**ตารางที่ 1 : ความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสากล
ที่มีต่อลักษณะของ เพลงที่มีคุณภาพ**

ลักษณะของ เพลงที่มีคุณภาพ	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
องค์ประกอบของ เพลงที่ดี (จังหวะ ทานอง เนื้อร้อง เสียงประสาน	32	80
ได้รับความนิยมและถูกใจผู้ฟัง	4	10
สื่ออารมณ์และความหมายครบถ้วน	2	5
สร้างสรรค์และพัฒนาจิตใจผู้ฟัง	2	5

จากตาราง จะ เห็นได้ว่าศิลปินส่วนใหญ่จำนวนถึง 80% มีความเห็นว่าการที่ผลงานเพลงจะมีคุณภาพได้นั้น องค์ประกอบของ เพลงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งทานองและเนื้อร้องควรจะต้องมีความกลมกลืนกันเป็นอย่างดี ทักษะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงได้ให้ความสำคัญกับคุณค่าของผลงาน (used value) มากกว่าคุณค่าในการแลกเปลี่ยน (exchanged value) อย่างไรก็ตาม ทักษะที่กล่าวมานี้ในทางปฏิบัติแล้วเป็นสิ่งที่ "ควรจะเป็น" มากกว่าเป็น "สิ่งที่เป็นอย่างอยู่" ดังจะ เห็นได้ว่าตราบไคที่ธุรกิจการค้าเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์งานศิลปะแล้วผลงานที่ออกมาจำเป็น ต้อง "ขายให้ได้" ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอดของทั้งผู้ประกอบการธุรกิจและศิลปิน ดังนั้น ถ้าศิลปินสร้างสรรค์ผลงานเพลงโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการของผู้ฟัง ผลงาน

นั้นก็ย่อมมีโอกาสที่จะไม่ได้รับความนิยม ฉะนั้น "สิ่งที่ เป็นอยู่" ในปัจจุบันก็คือศิลปิน ต้องสร้างสรรค์ผลงานเพื่อสนองความพึงพอใจของผู้ฟัง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าศิลปิน ไม่มีอิสระอย่างแท้จริงในการสร้างสรรค์ผลงานเพลง จะเห็นได้ว่าผู้ผลิตหรือโปรดิวเซอร์จะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานเพลง นับตั้งแต่การคัดเลือกนักร้อง การวางแผนคิดเกี่ยวกับเพลงว่าจะออกมาในแนวใด จากนั้นก็จะมอบหมายให้นักประพันธ์ทำนองและคำร้อง ไปแต่งเพลงตามแนวทางที่โปรดิวเซอร์วางไว้และมีการเรียบเรียงเสียงประสาน อัดเสียงดนตรี เสียงร้อง ผสมเสียง แต่งเสียง ซึ่งทุกขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานเพลงนี้จะอยู่ภายใต้การควบคุมของโปรดิวเซอร์ ซึ่งเหลือช่องว่างให้ศิลปินได้สร้างสรรค์งานของตน แต่เพียงเล็กน้อย สภาพการณ์เช่นนี้แตกต่างไปจากอดีตโดยสิ้นเชิง ดังจะเห็นได้ว่าก่อนหน้าที่เพลงไทยสากลจะกลายเป็นธุรกิจเทปขึ้นมา นั้น ศิลปินมีอิสระอย่างเต็มที่ในการเสนอผลงานต่อผู้ฟัง เมื่อธุรกิจได้เข้ามามีบทบาทต่อวงการเพลงทำให้ศิลปินจำต้องอยู่ภายใต้ระบบดังกล่าวอย่างไม่มีทางเลือกเลย ซึ่งนับว่าเป็นการบั่นทอนความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของศิลปินให้น้อยลง

สำหรับศิลปินจำนวน 10% ที่มีความเห็นว่าเพลงที่มีคุณภาพได้แก่ เพลงที่ได้รับการยอมรับและเป็นที่นิยมของผู้ฟังนั้น เป็นศิลปินกลุ่มที่คำนึงถึงความต้องการของตลาดเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้ ทำให้การสร้างสรรค์ผลงานเพลงของศิลปินเหล่านี้มักเป็นไปตามรสนิยมของตลาด ซึ่งอาจไม่ได้คำนึงถึงความไพเราะและสมบูรณ์ของบทเพลง ถึงแม้ว่าในปัจจุบัน ระบบธุรกิจเทปเพลงจะมีบทบาทสำคัญต่อศิลปิน ซึ่งทำให้ศิลปินส่วนใหญ่จำต้องผลิตผลงานที่สามารถ "ขาย" ได้ แต่หากศิลปินคำนึงถึงความต้องการของผู้ฟังมากเกินไป ก็อาจทำให้ผลงานที่ออกมามีคุณภาพและเป็น "รสนิยมของตลาด" ที่นับวันจะยิ่งต่ำลงทุกที ส่วนศิลปินจำนวน 5% ที่มีความเห็นว่าเพลงที่มีคุณภาพควรเป็นเพลงที่สามารถสื่อความหมายไปยังผู้ฟังได้อย่างครบถ้วนทั้งในด้านอารมณ์ ความรู้สึก และ สาระนั้น เป็นกลุ่มที่คำนึงถึงเพลงในฐานะที่เป็นสื่อประเภทหนึ่ง การพิจารณาในลักษณะดังกล่าวนี้จะมุ่งไปที่การกระทำหน้าที่บางอย่างของเพลงให้แก่ผู้ฟัง ซึ่งได้แก่ หน้าที่ในการสร้างอารมณ์และความรู้สึกให้เกิดขึ้นแก่ผู้ฟัง สำหรับศิลปินจำนวนอีก 5% ที่มีทัศนะว่าเพลงที่มีคุณภาพควรจะเป็นเพลงที่สามารถสร้างสรรค์และพัฒนาจิตใจผู้ฟัง ตลอดจนสามารถรับใช้สังคมส่วนรวมได้นั้น เป็นการพิจารณาถึงหน้าที่ของเพลงในเชิงอุดมคติ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว เพลงในลักษณะนี้จะมีจำนวนไม่มากนัก อาทิเช่น เพลงปลุกใจ เพลง

เพื่อชีวิต ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากเพลงเหล่านี้มักไม่ได้รับความนิยมจากตลาดเท่าใดนัก ยกเว้นแต่จะถูกสร้างสรรค์โดยศิลปินที่มีชื่อเสียงอย่างเช่น วงคาราบาว วงคาราวาน วงกะท้อน ฯลฯ ดังนั้น เป็นเหตุให้ไม่มีผู้ผลิตหรือศิลปินคนใดกล้าเสี่ยงผลิตผลงานเพลงในลักษณะนี้ออกมามากนัก

ผลงานเพลง ไทยสากลในอดีตและปัจจุบัน

ผลงานเพลง ไทยสากลในอดีตและปัจจุบันย่อมจะต้องมีความแตกต่างกันอย่างแน่นอน เราคงไม่สามารถสรุปได้ว่าผลงานเพลงในอดีตดีกว่าปัจจุบัน หรือผลงานเพลงในปัจจุบันดีกว่าอดีต ทั้งนี้เนื่องจากว่าต่างก็มีทั้งข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันออกไป ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงเกี่ยวกับความแตกต่างของ เพลง ไทยสากลในอดีตและปัจจุบันนั้นมีลักษณะเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

ผลการวิจัยพบว่าศิลปินจำนวนถึง 95% มีความเห็นว่าผลงานเพลงไทยสากลในอดีตและปัจจุบันมีความแตกต่างกันและมีศิลปินจำนวนเพียง 5% เท่านั้นที่มีความเห็นว่า เพลง ไทยสากลในปัจจุบันไม่ได้แตกต่างไปจากอดีต

ตารางที่ 2 : ความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสากล
ที่มีต่อความแตกต่างระหว่าง เพลงไทยสากลในอดีตและปัจจุบัน

ความคิดเห็น	จำนวนคน	คิดเป็นร้อยละ
แตกต่าง	38	95
ไม่แตกต่าง	2	5

จากตารางจะ เห็นได้ว่าศิลปินส่วนใหญ่มีความเห็นพ้องกันว่าผลงานเพลงในปัจจุบันนั้นแตกต่าง ไปจากผลงานเพลงในอดีต ส่วนศิลปินที่เห็นว่าเพลงไทยสากลในอดีตและปัจจุบันไม่แตกต่างกันนั้นให้ทัศนะว่า "เพลงไทยสากลเท่าที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้เป็นเพียงการนำเอาของ เดิมในอดีตมาปรับปรุงให้ดีขึ้นและเพลงไทยสากลยังอยู่ในขั้นของการแสวงหาคูณอยู่

ตารางที่ 3 : ความแตกต่างระหว่างเพลงไทยสากลในอดีตและปัจจุบัน

เพลงไทยสากลในอดีต	เพลงไทยสากลในปัจจุบัน
<u>ลักษณะ</u>	<u>ลักษณะ</u>
เป็นงานศิลปะมากกว่าเป็นสินค้า ซึ่งศิลปินสร้างสรรค์ขึ้นมา จากอารมณ์และความรู้สึกของตน	เป็นสินค้ามากกว่าเป็นงานศิลปะ ซึ่ง "ตลาด" จะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดรูปแบบและ เนื้อหาของ เพลง
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	<u>จุดมุ่งหมาย</u>
สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อความบันเทิงแก่ผู้ฟัง โดยเฉพาะ	สร้างสรรค์ขึ้นโดยมีธุรกิจเป็นแรงจูงใจ
<u>กลุ่มผู้ฟัง</u>	<u>กลุ่มผู้ฟัง</u>
ผู้ใหญ่	วัยรุ่น
<u>การเผยแพร่</u>	<u>การเผยแพร่</u>
ร้องและบรรเลงสดตามโรงภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์และสถานี ลีลาศหรือสถานเริงรมย์ต่าง ๆ	ร้องและบรรเลงล่วงหน้าโดยการอัดลง เทปคาสเซ็ทหรือแผ่นเสียงและใช้สื่อโทรทัศน์และวิทยุแพร่กระจาย

เพลงไทยสากลในอดีต	เพลงไทยสากลในปัจจุบัน
<p><u>จังหวะ</u> มักเป็นเพลงช้า เรียบง่าย</p>	<p><u>จังหวะ</u> มักรุนแรง เร้าใจ</p>
<p><u>ทำนอง</u> มีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ใกล้เคียงกับเพลงไทยเดิม</p>	<p><u>ทำนอง</u> มีลักษณะซับซ้อนมากขึ้น ใกล้เคียง สากลนิยม และบางครั้งก็ดัดแปลงหรือ ลอกเลียนมาจากต่างชาติ</p>
<p><u>เนื้อร้อง</u> มีความไพเราะละเอียดอ่อน เนื่องจากยึดหลักการแต่งแบบมี สัมผัสคล้องจอง มักมีความหมาย ลึกซึ้ง เนื้อหาสาระมักเป็นเรื่อง ราวของความรัก ความเพ้อฝัน</p>	<p><u>เนื้อร้อง</u> ไม่ค่อยมีความไพเราะ เนื่องจาก ไม่มีสัมผัสคล้องจอง เนื้อหาไม่มีความ หลากหลายมากขึ้นและมักเป็นเรื่อง ราวเกี่ยวกับความเห็นอกเห็นใจเพื่อน มนุษย์ ปัญหาสังคม ฯลฯ แต่ทว่าบาง เพลงก็ยังไม่มีการสรรเสริญที่ควร มักร้อง ซ้ำไปซ้ำมา เน้นการสื่อความหมายที่ ตรงไปตรงมา</p>
<p><u>การเรียบเรียงเสียงประสาน</u> ไม่ค่อยซับซ้อนมากนักและ ใกล้เคียงเพลงไทยเดิม</p>	<p><u>การเรียบเรียงเสียงประสาน</u> มีความกลมกลืนถูกต้องมากขึ้น และใกล้เคียงกับสากลนิยมตะวันตก</p>
<p><u>เทคนิคการร้อง</u> มีความสมบูรณ์ถูกต้อง เนื่อง จากร้องตามหลักการร้อง เพลงที่ดี คือมีการลากเสียงให้ครบห้อง</p>	<p><u>เทคนิคการร้อง</u> ไม่มีความสมบูรณ์ เนื่องจากเป็น การร้องแบบลากเสียงไม่ครบห้อง ทำให้ไม่ค่อยให้อารมณ์และความรู้สึก</p>

เพลงไทยสากลในอดีต	เพลงไทยสากลในปัจจุบัน
<p><u>นักร้อง</u> ต้องอาศัยความสามารถอย่างแท้จริงจึงจะประสบความสำเร็จ</p>	<p><u>นักร้อง</u> หน้าตาและบุคลิกมีส่วนช่วยให้ นักร้องประสบความสำเร็จได้อย่างมาก นอกเหนือไปจากการใช้อุปกรณ์ แต่งเสียง เข้าช่วย</p>
<p><u>เครื่องดนตรี</u> เครื่องดนตรียังไม่พัฒนามากนัก ใช้เครื่องดนตรีน้อยชิ้นในการบรรเลงดนตรี</p>	<p><u>เครื่องดนตรี</u> เครื่องดนตรีมีความก้าวหน้ามากขึ้นและส่งผลให้เพลงที่ออกมามีความไพเราะและมีมาตรฐานดีขึ้น ใช้เครื่องดนตรีมากขึ้น</p>
<p><u>การบันทึกเสียง</u> เครื่องบันทึกเสียงยังไม่พัฒนาคุณภาพ ดังนั้น นักร้องและนักดนตรีจึงต้องอาศัยความสามารถและความอดทนสูง โดยการร้องและเล่นติดต่อกันตลอดทั้งเพลงจนกว่าการบันทึกเสียงจะสมบูรณ์ จากการที่ไม่มีการตัดต่อทำให้เพลงที่ออกมาเปี่ยมไปด้วยอารมณ์และความรู้สึก ระหว่างเสียงร้องกับเสียงดนตรี</p>	<p><u>การบันทึกเสียง</u> เครื่องบันทึกเสียงมีความทันสมัยมาก ดังนั้น นักร้องและนักดนตรีอาจไม่ต้องมีความสามารถมากนัก เนื่องจากสามารถอาศัยอุปกรณ์เครื่องเสียงช่วยให้ผลงานที่ออกมามีความไพเราะมากขึ้น การบันทึกเสียงร้องและเสียงดนตรีมักทำทีละขั้นตอน โดยมีการตัดต่อเป็นช่วง ๆ ทำให้เพลงที่ออกมาขาดอารมณ์และความรู้สึก</p>

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าเพลงไทยสากลในอดีตและปัจจุบันมี
 คุณลักษณะที่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านลักษณะ จุดมุ่งหมาย กลุ่ม
 ผู้ฟัง วิธีการเผยแพร่ องค์กรประกอบของเพลง ศิลปิน คนตรี และ การบันทึกเสียง
 ในความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้น บางสิ่งก็นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของ
 เพลงไทยสากลให้ดีขึ้น และบางสิ่งก็นำไปสู่ความเสื่อมถอย เบื้องหลังของการ
 เปลี่ยนแปลงดังกล่าวก็คือระบบธุรกิจที่มีส่วนทำให้วงการเพลงไทยสากลต้องวิวัฒน์
 ไปอย่างมากมาย ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่อธุรกิจได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการผลิต
 และสร้างสรรค์ผลงานเพลง ได้ส่งผลให้ "ศิลปะแห่งบทเพลง" ลดน้อยลง จาก
 การที่เพลง ได้กลายเป็นสินค้าที่สามารถนำมาซึ่งผลกำไรจำนวนมหาศาล เป็นเหตุ
 ให้ผู้ประกอบการต่างก็พยายามทุกวิถีทางที่จะผลิตและสร้างสรรค์ผลงานออกมา
 ให้สามารถขายได้มากที่สุด ซึ่งได้แก่ การผลิตผลงานตาม "รสนิยมและความพึง
 พอใจของผู้ฟัง" โดยอาจไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพของผลงานเท่าใดนัก

ผลดีที่เกิดขึ้นจากการที่เพลง ได้กลายเป็นธุรกิจขึ้นมาก็คือ ทำให้ศิลปิน
 ต่างก็มุ่งแข่งขันกันสร้างสรรค์ผลงานออกมา และผลที่ตามมาก็คือทำให้ปริมาณของ
 ผลงานมีมากขึ้น และอาจจะทำให้ผู้ฟังได้มีโอกาสดังฟังเพลงที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
 (ในกรณีที่ศิลปินไม่เพียงแต่เพิ่มพูนการแข่งขันด้านปริมาณเท่านั้น แต่ยังปรับปรุงยก
 ระดับคุณภาพของผลงานด้วย) ยกตัวอย่างเช่น การที่รูปแบบของเพลงไทยสากล
 ในปัจจุบันได้ถูกพัฒนาให้มีลักษณะใกล้เคียงกับสากลนิยมมีส่วนทำให้ผู้ฟังโดยเฉพาะ
 กลุ่มวัยรุ่นหันมาฟังเพลงไทยสากลกันมากขึ้น ถ้าหากเพลงไทยสากลยังคงมีลักษณะ
 ใกล้เคียงเพลงไทยเดิมแล้ว ผู้ฟังกลุ่มวัยรุ่นก็จะยังคงนิยมฟังเพลงสากลจากต่าง
 ประเทศอย่างแน่นอน นอกจากนี้ การแข่งขันกันระหว่างผู้ประกอบการเทปเพลง
 ก็มีส่วนทำให้เทคโนโลยีทางด้านดนตรีพัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง และส่งผลให้การ
 สร้างสรรค์ผลงานเพลง โดยเฉพาะทางด้านจังหวะ ทานอง และ เสียงประสาน
 มีความไพเราะและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจาก "ธุรกิจ" ที่ได้เข้ามามี
 บทบาทต่อวงการเพลงไทยสากลนั่นเอง

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างเพลงไทยสากลในอดีตและ
 ปัจจุบันสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

1. ลักษณะ เพลงไทยสากลในอดีตนั้นนับได้ว่าเป็นผลงานทางศิลปะอย่างแท้จริง เนื่องจากเป็นผลงานที่ศิลปินสร้างสรรค์ขึ้นตามสติปัญญา อารมณ์ทัศนคติ และ ประสบการณ์ของคน โดยไม่ได้คำนึงถึงว่าผลงานที่สร้างสรรค์ออกมา นั้นจะขายได้หรือไม่ ด้วยเหตุนี้ทำให้ผลงานที่ออกมามีเอกลักษณ์เฉพาะตนและ มาจากความรู้สึกที่บริสุทธิ์ของศิลปิน โดยไม่ได้มีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง ส่วน เพลงไทยสากลในปัจจุบันนั้นมีลักษณะ เป็นสินค้ามากกว่างานศิลปะ กล่าวคือในการ สร้างสรรค์ผลงานเพลงนั้น บรรดาผู้ประกอบการธุรกิจหรืออีกนัยหนึ่งก็คือ "พ่อค้า" จะ เข้ามามีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทางของ เพลงว่าควรออกมาในลักษณะใด ทั้งนี้เนื่องจาก เป็นเรื่องของ "ผลประโยชน์" ซึ่งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องการจะ ได้รับ สำหรับศิลปินนั้นก็ จะสร้างสรรค์ผลงานเพลงตามแนวคิดที่โปรดิวเซอร์ได้วางไว้ให้ สอดคล้องกับแนวโน้มของตลาด การคำนึงถึง "ตลาด" นี้ทำให้ศิลปินขาดเสรีภาพในการ สร้างสรรค์ผลงาน เนื่องจากต้องคอยคำนึงว่าผลงานที่ประสบผลสำเร็จในด้าน การขายนั้นมีรูปแบบและ เนื้อหาในแนวใด เพื่อที่จะสร้างสรรค์งานในแนวดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผลงานเพลงในปัจจุบันที่ออกมามีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เนื่องจากไม่ค่อยมีโปรดิวเซอร์หรือศิลปินคนใดกล้าเสี่ยงผลิตผลงานที่แหวกแนวไป จากความต้องการของตลาด ยกเว้นเฉพาะศิลปินที่มีความสามารถและมั่นใจในผลงาน ของตนเองเท่านั้น โดยสรุปแล้วอาจกล่าวได้ว่าในปัจจุบัน "ตลาด" หรือ "ผู้ฟัง" มีส่วนสำคัญในการกำหนดรูปแบบและ เนื้อหาของ เพลงมากกว่าศิลปิน ซึ่งเป็นข้อแตกต่างระหว่าง เพลงไทยสากลในอดีตและปัจจุบันอย่างเห็นได้ชัด

2. จุดมุ่งหมาย เป้าหมายหลักของการสร้างสรรค์ผลงานเพลงซึ่ง นับเป็นงานศิลปะอย่างหนึ่งก็คือ การให้ความเพลิดเพลิน รวมไปถึงการถ่ายทอด อารมณ์และความรู้สึกของศิลปินไปสู่ผู้ฟัง คุณลักษณะ เหล่านี้คือจุดมุ่งหมายของการ สร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสากลในอดีต ซึ่งแตกต่าง ไปจากจุดมุ่งหมายของการ สร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสากลในปัจจุบันโดยสิ้นเชิง จะเห็นได้ว่าจุดมุ่งหมาย สำคัญของการผลิตผลงานเพลงในปัจจุบันก็คือการขายให้ได้ ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอด ของธุรกิจและศิลปิน ฉะนั้น เมื่อจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานเพลงในอดีต และปัจจุบันแตกต่างกันก็ส่งผลให้คุณภาพของผลงานที่ออกมาแตกต่างกันไปด้วย

3. กลุ่มผู้ฟัง ในอดีตนั้น จะเห็นได้ว่าเพลงไทยสากลยังไม่ได้ได้รับความนิยมจากผู้ฟังอย่างแพร่หลายดังเช่นในปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยที่ไม่เอื้ออำนวยในด้านต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์เครื่องเสียง ซึ่งได้แก่ แผ่นเสียงที่มีราคาแพง และยังไม่พัฒนาคุณภาพมากนัก รวมไปถึงสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ผลงานเพลงไปสู่ผู้ฟัง ซึ่งมีจำนวนจำกัดทั้งในแง่ชนิดของสื่อ (วิทยุ โทรทัศน์) และ ปริมาณของรายการที่ผลิตขึ้น ด้วยเหตุที่เพลงไทยสากลในอดีตส่วนใหญ่มักถูกคัดแปลงและประยุกต์มาจากเพลงไทยเดิม ทำให้กลุ่มผู้ฟังเพลงเหล่านั้นได้แก่ กลุ่มผู้ใหญ่ ซึ่งต้องการฟังเพลงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเพลงไทยเดิมมากที่สุด ส่วนกลุ่มวัยรุ่นมักนิยมฟังเพลงสากลมากกว่าเพลงไทยสากล ทั้งนี้เนื่องจากวัฒนธรรมตะวันตกสามารถเข้ามาครอบงำความคิดของคนกลุ่มนี้ได้รวดเร็วและง่ายด้ายกว่ากลุ่มผู้ใหญ่ ภายหลังจากที่รูปแบบและ เนื้อหาของ เพลงไทยสากลได้ถูกพัฒนาและ เปลี่ยนไปจากเดิมคือมีลักษณะ ใกล้เคียงสากลนิยมตะวันตกมากขึ้น โดยเฉพาะด้านทานองดนตรี จังหวะ และ เสียงประสาน ได้เป็นผลให้ผู้ฟังกลุ่มวัยรุ่นหันมานิยมฟัง เพลงไทยสากลกันมากขึ้นด้วยเหตุผลที่สำคัญ 3 ประการคือ

3.1 ในช่วงที่เพลงไทยสากลได้ถูกพัฒนาให้มีลักษณะ ใกล้เคียงกับตะวันตกนั้นจะ เห็นได้ว่าอิทธิพลของสหรัฐอเมริกาที่เข้ามาแผ่ขยายในประเทศไทย เริ่มลดลง ทั้งนี้เนื่องจากทหารอเมริกันที่เข้ามาตั้งฐานทัพในไทยได้ยกกำลังกลับสหรัฐฯ ดังนั้น จึงทำให้นักร้องและนักดนตรีที่เล่นเพลงสากลตามภัตตาคารและไนท์คลับค่อย ๆ หยุ่ร้องและ เล่นเพลงดังกล่าว และหันมาร้องและ เล่นเพลงไทยสากลกันมากขึ้น

3.2 เพลงไทยสากลมีมาตรฐานดีขึ้นทั้งในด้านจังหวะ ทานองและเสียงประสาน

3.3 เพลงไทยสากลสามารถให้ความรู้สึกซึ่ง ได้ดีกว่าเพลงสากล เนื่องจากเนื้อร้องเป็นภาษาไทยที่ผู้ฟังทุกคนสามารถเข้าใจได้และ เนื้อหาสาระก็มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนไทย

ด้วยเหตุที่กลุ่มวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่นิยมซื้อ เทปเพลงไทยสากลมากที่สุดทำให้ผู้ประกอบการเทปเพลงมักคำนึงถึงความต้องการของคนกลุ่มนี้ว่านิยมเพลงแนวใดและตอบสนองด้วยการสร้างเพลงแนวนั้น ประเด็นนี้ได้ส่งผลให้กลุ่มผู้ใหญ่ ซึ่งแต่เดิมนิยมฟัง เพลงไทยสากลเริ่มเปลี่ยนไปฟัง เพลงคลาสสิคสากลกันมากขึ้น

4. การเผยแพร่ ในอดีต การเผยแพร่ผลงานเพลงจากศิลปินไปสู่ผู้ฟังจะเป็นลักษณะของการขับร้องและบรรเลงสดตามโรงละคร โรงภาพยนตร์ และสถานลีลาศหรือสถานเริงรมย์ต่าง ๆ ด้วยเหตุที่จำนวนของผู้ฟังในสมัยนั้นยังมีไม่มากนักทำให้การฟังเพลงตามสถานที่ต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมานั้นก็ยังคงสามารถทำได้ เหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ในอดีต วิศวกรรมการทางด้านเทคโนโลยีของสิ่งประดิษฐ์ยังไม่เจริญก้าวหน้าเท่าใดนัก ดังนั้น การขับร้องเพลงและบรรเลงดนตรีสดจึงเป็นสิ่งที่สะดวกและเหมาะสมที่สุด ถึงแม้ว่าในอดีตจะมีการผลิตแผ่นเสียงออกมาใช้กันบ้างแล้ว แต่ด้วยเหตุที่เครื่องเล่นแผ่นเสียงมีขนาดใหญ่และราคาแพง ส่วนแผ่นเสียงก็ยังไม่มีคุณภาพดีพอและคุ่มค่าต่อการจะบันทึกเสียง รวมทั้งราคาก็ค่อนข้างสูงมากและกรรมวิธีในการบันทึกเสียงก็ค่อนข้างสลับซับซ้อนและต้องใช้ระยะเวลาานพอสมควร ดังนั้น เป็นเหตุให้ไม่ค่อยมีผู้นิยมเล่นแผ่นเสียงมากนัก ภายหลังจากที่เทคโนโลยีทางด้านเครื่องเสียงได้เจริญรุดหน้าจนถึงขั้นมีการผลิตเทปแบบคาร์ทริดจ์และพัฒนามาเป็นเทปแบบคาสเซ็ทซึ่งมีขนาดกะทัดรัด เก็บรักษาได้ง่าย ราคาไม่แพง และที่สำคัญคือสามารถผลิตได้ที่ละจำนวนมาก เป็นเหตุให้มีผู้หันมาบันทึกเสียงเพลงลงบนเทปคาสเซ็ทจำหน่ายและนำไปสู่การเกิด "ธุรกิจเทปเพลงไทยสากล" ในที่สุด ในปัจจุบันการเผยแพร่ผลงานเพลงจากศิลปินไปสู่ผู้ฟังจะกระทำโดยผ่านสื่อ ซึ่งได้แก่ เทปคาสเซ็ท แผ่นเสียงที่ผ่านขั้นตอนการบันทึกเสียงดนตรี เสียงร้อง ผสมเสียง และ แดงเสียงล่วงหน้า ทั้งนี้โดยอาศัยสื่อมวลชนต่าง ๆ ทั้งโทรทัศน์ วิทยุเป็นพาหนะในการเผยแพร่ผลงาน จากการมีเทปคาสเซ็ทที่บันทึกเสียงเพลงนี้ทำให้ผู้ฟังจำนวนมากสามารถรับฟังเพลงได้ในเวลาที่ต้องการ ซึ่งก็นับว่าสะดวกและเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน

5. จังหวะ จังหวะของเพลงไทยสากลในอดีตส่วนใหญ่มักเป็นจังหวะช้าและมีลักษณะ เรียบง่าย ซึ่งก็เป็นไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมในสมัยนั้นที่การดำเนินชีวิตยังไม่จำเป็นต้องเร่งรีบดังเช่นในทุกวันนี้ จากจุดนี้จะเห็นได้ว่าจังหวะของเพลงมีส่วนสัมพันธ์กับยุคสมัยอย่างมากทีเดียว จากการที่สภาพการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบันเต็มไปด้วยการแข่งขันและเร่งรีบนั้น ได้ส่งผลให้จังหวะของเพลงไทยสากลที่ออกมามักมีลักษณะรุนแรงและเร้าใจ

6. ทำนอง ทำนองเพลงไทยสากลในอดีตมักจะมีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนมากนักและมีความใกล้เคียงกับเพลงไทยเดิม ทั้งนี้เป็นเพราะศิลปินในสมัยนั้นส่วนใหญ่มักไม่มีโอกาสศึกษาทางด้านดนตรีอย่างจริงจัง ซึ่งโดยมากจะเป็นการศึกษาสืบทอดกันมาด้วยประสบการณ์ ดังนั้น เป็นเหตุให้ผลงานเพลงที่ออกมามักมีลักษณะเรียบง่าย ส่วนสาเหตุที่เพลงไทยสากลในอดีตมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับเพลงไทยเดิมนั้นก็เนื่องจากได้ถูกดัดแปลงและประยุกต์มาจากเพลงไทยเดิมนั่นเอง อาทิเช่นเพลง

สุริยันจันทรา

คำร้อง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทำนอง สุรพล แสงเอก

ถึงกลางวันสุริยันแจ่มประกาย	ไม่เห็นหน้างลักษณะยิ่งมีดใหญ่
ถึงราตรีมีจันทร์อาไพ	ไม่เห็นโฉมประโลมใจยิ่งมีดมน
อ้าดวงสุริยศรีของพี่เอย	ขอจงเผยหน้าต่างนางอีกหน
ขอเชิญจันทร์แจ่มกระจ่างกลางสกล	เยี่ยมมาให้พี่ลเยือกอุรา

ส่วนทำนองของเพลงไทยสากลในปัจจุบันนั้นมีลักษณะที่ซับซ้อนมากขึ้นและใกล้เคียงกับสากลนิยม ทั้งนี้เป็นเพราะศิลปินในสมัยปัจจุบันส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาและมีความรู้ทางด้านดนตรีมากขึ้น ทำให้ผลงานที่ออกมามีลักษณะใกล้เคียงกับตะวันตก ลักษณะของเพลงไทยสากลที่เห็นได้อย่างเด่นชัด ไม่ว่าจะเป็นเพลงในอดีตหรือปัจจุบันก็คือ บางครั้งมีการตัดทอนหรือลอกเลียนทำนองเพลงของต่างชาติมาใส่เนื้อร้องภาษาไทย

7. เนื้อร้อง เนื้อร้องของเพลงไทยสากลในอดีตมักมีความไพเราะและละเอียดอ่อน โดยเฉพาะถ้อยคำที่เลือกมาใช้นั้นมักมีความหมายที่ลึกซึ้งกินใจจนบางครั้งผู้ฟังต้องอาศัยการตีความจึงจะสามารถเข้าใจได้ อาทิเช่นเพลง

กุหลาบในมือเธอ

คำร้อง ชุนวิจิตรมาตรา

ทำนอง เรือโท มานิต เสนะวิณ

ขับร้อง ร้อยเอก ม.ล.ชาบ กฤษร

ใจที่หายวาบ เมื่อเห็นกุหลาบ กลีบกระจาย
จากลิ้นไต้กลับคล้าย ว่าดอกที่ถือในมือเธอ
ที่เพื่อขอมานาน เจ้าให้หลังที่
เพราะเจ้ามี ที่ต้องการ
แต่ว่าเดี๋ยวนี้ ดอกถูกขยี้ ทิ้งกระจาย
ที่แสนจะเสียดาย เพราะไปหมายอื่น ให้เขาชื่นชม
เขาคมเล่นแล้วทั้ง ผู้ที่หวังจริง
ก็เลยต้องยั้ง หัวใจราน

นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าเพลงไทยสากลในอดีตส่วนใหญ่ มักจะมีสัมผัส
คล้องจองกันทำให้เกิดความไพเราะมากยิ่งขึ้น อาทิเช่น เพลง

 คามันสัญญา

คำร้อง สุนทรภู่ (จากพระอภัยมณี)

ทำนอง สุรพล แสงเอก

ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร	ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน
แม้อยู่ในใต้หล้าสุธาธาร	ขอพบพานพิศวาสไม่คลาดคลา
แม้เนื้อเย็นเป็นห้วงมหรณพ	ที่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
แม้เป็นบัวคว่ำที่เป็นภุมรา	เชยผกาโกสุมบทุมทอง
แม้เป็นถ้ำอาไฟไคร้เป็นหงส์	จะร้อนลงส่งสู่เป็นคู่สอง
ขอติดตามทราวมสงวนนวลละออง	เป็นคู่ครองพิศวาสทุกชาติไป

ทางด้านเนื้อหานั้น มักเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรัก ความเพ้อ
ฝัน ความผิดหวัง คุณลักษณะต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมานั้นล้วนมีความสอดคล้องกับสภาพ
การณ์ในอดีต เนื่องจากศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานเพลงมักจะมีความรู้ในด้านการ

ประพันธ์บทกวี เป็นอย่างดีจึงทำให้สามารถแต่ง เพลงที่มีสัมผัสคล้องจองกันได้อย่าง
 เหมาะเจาะและ ไพเราะ ทั้งยัง ไม่มีขีดจำกัดในด้านเวลามากำหนดในการสร้าง
 สรรค์ผลงานเพลง ดังนั้น จึงสามารถแต่ง เพลงในยามที่เกิดอารมณ์และความรู้สึก
 อันละเอียดละ ไมได้และ เป็นผลทำให้บทเพลงที่ออกมามีความไพเราะ และสมบูรณ์
 การที่ เนื้อหาสาระของ เพลงไทยสากลในอดีตมักเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรัก
 และความผิหวานั้น สะท้อนให้เห็นว่าชีวิตของคนไทยในสมัยก่อนมักจะถูกพันอยู่กับ
 เรื่องความรักระหว่างหญิง-ชาย ซึ่ง ไม่สามารถที่จะบอกกล่าวถึงความรู้สึกรักใคร่
 กันได้อย่างตรงไปตรงมา ดังนั้น จึงจำต้องอาศัย เพลงเป็นสื่อในการแสดง ความ
 รู้สึกต่าง ๆ หากในปัจจุบัน การบอกกล่าวถึงความรู้สึกรักซึ่งกันและกันระหว่าง
 หญิง-ชายกลายเป็นเรื่องธรรมดาสามัญ เพลงจึง ไม่ได้เข้ามามีบทบาทในการ เป็น
 สื่อแห่งภาษารักเท่าใดนัก ดังจะ เห็นได้ว่า เนื้อหาของ เพลงมักมุ่ง ไปที่ความรักและ
 ความเห็นอกเห็นใจระหว่างเพื่อนมนุษย์ ปัญหาสังคม ซึ่ง แสดงให้เห็นว่า เนื้อหา
 ของ เพลงไทยสากลในปัจจุบันสามารถรับใช้สังคมส่วนรวมได้มากกว่า เพลงในอดีต
 ที่กล่าวมาคือลักษณะที่ดีของ เนื้อร้องของ เพลงไทยสากลในปัจจุบัน แต่ถ้าพิจารณา
 ถึงลักษณะที่ไม่ดีแล้ว จะ เห็นได้ว่า เนื้อหาของ เพลงไทยสากลในปัจจุบันมักไม่ค่อยมี
 สัมผัสคล้องจองกันจนบางครั้งทำให้ขาดความไพเราะ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากศิลปิน
 ผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงมักไม่ค่อยได้รับการฝึกฝนในด้านการแต่งบทกวีมากนัก
 ทำให้โอกาสที่จะ แต่ง เนื้อเพลง ได้อย่างคล้องจองกันเป็นไปได้อย่างยาก นอกจากนี้การ
 ที่ธุรกิจได้เข้ามามีบทบาทต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลงก็มีส่วนทำให้ศิลปินจำต้อง
 รีบเร่งสร้างสรรค์ผลงานออกมาให้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งทำให้ช่วงเวลา
 ของการสร้างสรรค์ผลงานถูกจำกัดลง และทำให้ศิลปินไม่มีโอกาสที่จะสร้างสรรค์
 งานได้อย่างเต็มที่ ข้อสังเกตที่เห็นได้ชัดอีกประการหนึ่งก็คือ เนื้อหาของ เพลงไทย
 สากลในปัจจุบันมักจะมีลักษณะ ซ้ำไปซ้ำมา นิยมใช้คำที่ฟังแล้วสามารถจดจำได้ง่าย
 ลักษณะ เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความ "ง่าย" ของศิลปิน และในขณะ เดียวกันก็สะท้อน
 ให้เห็นถึงรสนิยมอัน "ง่าย" ของผู้ฟังด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เนื้อหาของ
 เพลงที่มีความหมายตรงไปตรงมา ไม่ต้องตีความดัง เช่นในอดีตสามารถชี้ให้เห็น
 ได้อย่างชัดเจนว่าในปัจจุบันทุกสิ่งทุกอย่างจะต้อง "รวก" และ "เร่ง" แม้แต่การ
 เสพย์ศิลปะ ซึ่งเป็นสิ่งสุนทรีย์ก็ตาม ทั้งศิลปินและผู้ฟัง ไม่มีโอกาสที่จะ เสนอและ
 เสพย์ได้อย่างเต็มที่ จากการที่นักประพันธ์คาร้องในปัจจุบันหลายคนไม่มีความรู้
 และความสามารถในการประพันธ์เพลงอย่างเพียงพอ ซึ่ง จะเห็นได้ว่าหลายคนมา
 จากวิชาชีพแขนงอื่น ได้ส่งผลให้บทเพลงที่ออกมาไม่มีสุนทรีย์ภาพเท่าที่ควร

8. การเรียบเรียงเสียงประสาน ด้วยเหตุที่ศิลปินในอดีตมักไม่ค่อยมีโอกาสศึกษาดนตรีอย่างถูกต้องตามหลักสากลมากนักเป็นเหตุให้วิธีการเรียบเรียงเสียงประสานมีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนและนักประพันธ์ท่านเองก็มักจะเป็นผู้เรียบเรียงเสียงประสานด้วยตนเอง นอกจากนั้น จะเห็นได้ว่าเสียงประสานที่ออกมา ยังมีเค้าของเพลงไทยเดิมอยู่มาก ส่วนการเรียบเรียงเสียงประสานในปัจจุบันจะมีความกลมกลืนและไพเราะมากขึ้น ทั้งนี้เพราะศิลปินส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาและมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดนตรีมากขึ้น ทำให้การเรียบเรียงเสียงประสานที่ออกมามีลักษณะใกล้เคียงกับสากลนิยมและมีมาตรฐานดีขึ้น พัฒนาการทางเครื่องดนตรีในปัจจุบันก็มีส่วนเอื้อให้การเรียบเรียงเสียงประสานมีความไพเราะมากยิ่งขึ้น ส่วนนักเรียบเรียงเสียงประสานนั้นมักจะเป็นคนละคนกับนักประพันธ์ท่านเอง

9. เทคนิคการร้อง ในอดีต จะเห็นได้ว่าการก้าวไปสู่การเป็นนักร้องไม่ใช่สิ่งที่ง่ายนัก นักร้องจะต้องได้รับการฝึกหัดวิธีการร้องเพลง ตลอดจนศึกษาตัวโน้ตต่าง ๆ ให้เป็นที่เข้าใจ รวมทั้งต้องอาศัยพรสวรรค์และพรแสวง ซึ่งได้แก่การพัฒนาปรับปรุงวิธีการร้องให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น เนื่องจากการร้องเพลงในสมัยก่อนจะต้องร้องสดไม่มีอุปกรณ์แต่งเสียงช่วย ดังนั้น นักร้องจึงต้องอาศัยความสามารถเฉพาะตัวและความชำนาญในการร้องซึ่งส่วนใหญ่จะร้องแบบลากเสียงให้ครบห้องในปัจจุบัน การก้าวไปสู่การเป็นนักร้องเป็นสิ่งที่ไม่ยากนัก เนื่องจากมีอุปกรณ์แต่งเสียงต่าง ๆ ช่วยได้มาก อีกทั้งการร้องก็ไม่จำเป็นต้องร้องสด(ยกเว้นการแสดงคอนเสิร์ต) ทำให้นักร้องบางคนที่ไม่มีความสามารถในการร้องเพลงเท่าใดนักก็สามารถเป็นนักร้องได้ ลักษณะของการร้องเพลงในปัจจุบันมักเป็นการร้องแบบกระแทกกระทั้น หัวน สั้น และไม่มีการลากเสียง สิ่งที่น่าสังเกตุอีกประการหนึ่งก็คือการบันทึกเสียงลง เทปคาสเซ็ทเป็นเหตุทำให้นักร้องไม่มีอารมณ์และความรู้สึกร่วมไปกับเสียงเพลง เนื่องจากต้องอัดเสียงเป็นช่วง ๆ ดังนั้น บางครั้งเสียงเพลงที่ออกมาจึงไม่สามารถให้อารมณ์และความรู้สึกได้อย่างเต็มที่เช่นการร้องสดซึ่งแสดงให้เห็นว่าบางครั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งทำให้กระบวนการในการผลิตเปลี่ยนแปลงไปนั้นได้มีส่วนในการทำลายลักษณะของ "ศิลปะ"

10. นักร้อง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการร้องเพลงในอดีตจะเป็นการร้องสด ฉะนั้น นักร้องจึงต้องมีความสามารถอย่างแท้จริงจึงจะประสบความสำเร็จได้ ในปัจจุบัน หน้าตา บุคลิก และชื่อเสียงดั้งเดิมของนักร้องเช่นการเป็น

คารา นักแสดง นายแบบ หรือ นางแบบ ฯลฯ ก็มีส่วนช่วยให้นักร้องประสบความสำเร็จอย่างมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ฟังในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญที่ตัวของ "นักร้อง" มากกว่า "เสียงของนักร้อง" (เช่นเดียวกับที่ "ระบบธุรกิจ" เข้ามามีความสำคัญเหนือ "ผลงาน") จุดนี้ทำให้บุคคลที่อยู่ในวงการอื่น เช่น วงการภาพยนตร์ไทย วงการแฟชั่น มักนิยมก้าวเข้ามาสู่วงการเพลง เพราะเล็งเห็นว่าชื่อเสียงและความโด่งดังแต่ดั้งเดิมจะช่วยให้ได้รับความนิยมจากผู้ฟังได้ไม่ยากนัก สภาพการณ์เช่นนี้ทำให้เกิดนักร้องใหม่ขึ้นในวงการเพลงไทยสากลเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้น จะเห็นได้ว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักร้องซึ่งไม่มีความสามารถในการร้องเพลงกล้าเสียงเป็นนักร้องก็เพราะความก้าวหน้าของเครื่องเสียงที่สามารถช่วยปรุงแต่งเสียงที่ออกมาให้มีความไพเราะมากยิ่งขึ้น

11. เครื่องดนตรี ในอดีต ด้วยเหตุที่เครื่องดนตรียังไม่พัฒนามากนัก ทำให้นักดนตรีใช้เครื่องดนตรีเพียงไม่กี่ชิ้นในการสร้างสรรค์ผลงานเพลง ซึ่งทำให้ผลงานเพลงที่ออกมามีความไพเราะสู้ผลงานเพลงในปัจจุบันไม่ได้ โดยเฉพาะทางด้านเสียงดนตรี ภายหลังจากที่เทคโนโลยีทางเครื่องดนตรีได้เจริญก้าวหน้าขึ้นก็ส่งผลให้เสียงดนตรีที่ออกมามีความไพเราะและมีมาตรฐานดีขึ้น ที่สำคัญคือนักดนตรีในปัจจุบันได้รับการศึกษาและมีความรู้ความชำนาญในการเล่นดนตรีกันมากขึ้น

12. การบันทึกเสียง ในอดีต การบันทึกเสียงเพลงลงบนแผ่นเสียง เป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะต้องอาศัยต้นทุนในการผลิตสูงและคุณภาพของแผ่นเสียง ตลอดจนเครื่องบันทึกเสียงก็ยังไม่พัฒนามากนัก ด้วยเหตุนี้ทำให้การบันทึกเสียงแต่ละครั้งจำเป็นต้องอาศัยความสามารถและความอดทนสูง กล่าวคือ ทั้งนักร้องและนักดนตรีจะต้องร้องและเล่นเพลงติดต่อกันไปตลอดทั้งเพลงเพื่อบันทึกเสียงจนกว่าจะสมบูรณ์ หากเกิดการผิดพลาดที่จุดใดจุดหนึ่งก็ต้องเริ่มต้นใหม่ทั้งหมด ฉะนั้น ผลงานเพลงที่ได้มาด้วยความยากลำบากนี้จึงเบียดเบียนไปด้วยอารมณ์และความรู้สึก เพราะทั้งนักร้องและนักดนตรีจะต้องมีความตั้งอกตั้งใจอย่างมาก เพลงจึงจะออกมาสมบูรณ์ได้ ในปัจจุบัน คุณภาพของเครื่องบันทึกเสียงได้พัฒนาขึ้นมากและทำให้การบันทึกเสียงสามารถทำต่อ ๆ กันได้หลายครั้ง และหากเกิดการผิดพลาดที่จุดใดจุดหนึ่งก็สามารถแก้ไขเฉพาะจุดนั้นได้เนื่องจากทำการบันทึกเสียงทีละขั้นตอนคือ เริ่มจากการบันทึกเสียงเครื่องดนตรีแต่ละชิ้น (ซึ่งอาจให้นักดนตรี

เล่นเองหรือใช้เครื่องอิเล็กทรอนิกส์(เล่นตามที่กำหนด) บันทึกเสียงนักร้อง จากนั้นก็นำเสียงดนตรีกับเสียงนักร้องมาผสมกันและแต่งเสียง ด้วยเทคนิคนี้ทำให้เสียงของเพลงไทยสากลในปัจจุบันส่วนใหญ่มีคุณภาพและความรู้สึก ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักร้องและนักดนตรีไม่จำเป็นต้องมีความสามารถมากนัก เนื่องจากสามารถอาศัยอุปกรณ์เครื่องเสียงช่วยให้ผลงานที่ออกมาไพเราะ ได้มากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบของเพลงไทยสากลในปัจจุบัน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า เพลงนั้นประกอบด้วยท่วงทำนอง จังหวะ เนื้อร้อง และ เสียงประสาน การที่บทเพลงจะมีความไพเราะสมบูรณ์ได้นั้น องค์ประกอบต่าง ๆ ที่กล่าวมาจะต้องมีความสอดคล้องกลมกลืนกันเป็นอย่างดี จากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อองค์ประกอบของเพลงไทยสากลในปัจจุบันนั้นสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกันคือ

1. ศิลปินกลุ่มที่มีความเห็นว่าองค์ประกอบของเพลงไทยสากลในปัจจุบันจัดอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งศิลปินกลุ่มนี้มีทัศนะว่า "เพลงไทยสากลในปัจจุบันได้รับการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพและมีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกับสากลนิยม"

2. ศิลปินกลุ่มที่มีความเห็นว่าองค์ประกอบของเพลงไทยสากลในปัจจุบันยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดี ซึ่งศิลปินกลุ่มนี้มีทัศนะว่า "เพลงไทยสากลในปัจจุบันยังไม่มีมาตรฐานเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการประพันธ์ที่ขาดหลักเกณฑ์ซึ่งทำให้ผลงานเพลงไม่มีความไพเราะ นอกจากนี้ นักประพันธ์ท่วงทำนองมักนิยมลอกเลียนเพลงของต่างชาติ อันแสดงให้เห็นถึงการขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์"

3. ศิลปินกลุ่มที่มีความเห็นว่าองค์ประกอบของเพลงไทยสากลในปัจจุบันมีทั้งที่ดีและไม่ดี ซึ่งศิลปินกลุ่มนี้มีทัศนะว่า "องค์ประกอบบางอย่างของเพลงไทยสากลในปัจจุบันก็นับว่าดีอยู่แล้ว แต่ทว่ายังมีองค์ประกอบบางอย่างที่ยังไม่ดีและควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น"

ข้อมูลที่ได้มาจากศิลปินเหล่านี้เป็นความคิดเห็นของศิลปินแต่ละคน ซึ่งมีประสบการณ์ มุมมอง และ ทัศนคติที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตาม ข้อมูลเหล่านี้ก็สามารถทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของศิลปินที่มีต่อองค์ประกอบของเพลงไทยสากลได้เป็นอย่างดี

ท่วงทำนอง

ทำนองนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของเพลง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า "ทำนองมีส่วนในการกำหนดความไพเราะของผลงานเพลง" จากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อท่วงทำนองของเพลงไทยสากลในปัจจุบัน พบว่าศิลปินจำนวน 55% มีความเห็นว่าท่วงทำนองของเพลงไทยสากลในปัจจุบันดีขึ้นกว่าเดิมมาก ขณะที่ศิลปินจำนวน 25% มีความเห็นว่าทำนองของเพลงไทยสากลในปัจจุบันมีทั้งส่วนที่ดีขึ้นและแย่ลง และศิลปินจำนวนอีก 20% มีความเห็นว่าทำนองเพลงไทยสากลในปัจจุบันยังไม่พัฒนาและมีมาตรฐานดีขึ้น

ตารางที่ 4 : ความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อท่วงทำนองของเพลงไทยสากลในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ดี	22	55
ดี-ไม่ดี	10	25
ไม่ดี	8	20

ผลการวิจัยพบว่า ศิลปินส่วนใหญ่ที่มีความเห็นว่าทำนองของเพลงไทยสากลในปัจจุบันมีมาตรฐานดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับสากลนิยมตะวันตกและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น จุดนี้มีส่วนทำให้เพลงไทยสากลได้รับการยอมรับจากผู้ฟังมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น จะเห็นได้ว่าเหตุที่ทำนองเพลงไทยสากลได้พัฒนาไปนั้นเป็นเพราะศิลปินในปัจจุบันส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาและมีความรู้ในเรื่องดนตรีตะวันตกมากขึ้นทำให้สามารถนำมาประยุกต์หรือดัดแปลงเข้ากับเพลงไทยได้ ในอีกแง่หนึ่งนั้น จากการที่ศิลปินในปัจจุบันมีความคุ้นเคยกับดนตรี

ต่างชาตินั้น เป็นผลให้การสร้างสรรค์ผลงานเพลงที่ออกมาบางครั้งอาจจะมีลักษณะใกล้เคียงผลงานของต่างชาติโดยไม่ได้ตั้งใจ หรืออาจจะลอกเลียนทานอง เพลงต่างชาติมาใส่เนื้อร้องภาษาไทย ซึ่งทำให้ผลงานเพลงที่ออกมาขาดลักษณะความเป็นไทย หากจะเห็นได้ว่าผลงานเหล่านี้มักจะเป็นที่ชื่นชอบในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งมักยึดมั่นในค่านิยม "ต่างชาติ" มากกว่า "ความเป็นไทย"

จังหวะ

องค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของเพลงซึ่งจะขาดเสียไม่ได้ ไม่ว่าจะ เป็นเพลงบรรเลงหรือเพลงร้องก็คือจังหวะ เนื่องจากจังหวะจะเป็นตัวกำหนด ลักษณะของเพลงว่าจะ เป็นเพลงช้าหรือเพลงเร็ว จะเห็นได้ว่าจังหวะของเพลง มักจะ เปลี่ยนแปลงไปตามสมัยนิยม จากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้าง สรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อจังหวะของ เพลง ไทยสากลในปัจจุบันพบว่าศิลปินจำนวนถึง 65% มีความเห็นว่าจังหวะของ เพลง ไทยสากลในปัจจุบันจัดอยู่ในเกณฑ์ดี ขณะที่ ศิลปินจำนวน 22.5% มีความเห็นว่าจังหวะของ เพลง ไทยสากลในปัจจุบันยังอยู่ใน เกณฑ์ที่ไม่ดี และศิลปินจำนวน 12.5% มีความเห็นว่าจังหวะของ เพลง ไทยสากล ในปัจจุบันมีทั้งส่วนที่ดีขึ้นและแย่ลง

ตารางที่ 5 : ความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อ จังหวะของ เพลง ไทยสากลในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ดี	26	65
ไม่ดี	9	22.5
ดี-ไม่ดี	5	12.5

จากตาราง จะเห็นได้ว่าศิลปินส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจะหาของเพลงไทยสากลในปัจจุบันได้พัฒนาและดีขึ้นมาก ซึ่งศิลปินเหล่านี้ได้อาศัยเกณฑ์ "การมีลักษณะเป็นสากล" เป็นตัวตัดสิน จังหวะของเพลงไทยสากลในปัจจุบันส่วนใหญ่ที่มีความหนักแน่น รุนแรงและเน้นหนักไปทางแนวบ็อบบี้ค็อก ซึ่งในความเป็นจริงแล้วยากที่จะบ่งชี้ได้ว่าในผลงานเพลง ๆ หนึ่งนั้นประกอบไปด้วยจังหวะอะไรบ้าง ทั้งนี้ก็เนื่องจากจังหวะของเพลงในสมัยปัจจุบันมักจะลอกเลียนมาจากต่างประเทศ และเป็นเหตุให้จังหวะมักเปลี่ยนแปลง ไปอยู่ตลอดเวลาและมีลักษณะผสมผสานกัน เทคโนโลยีทางด้านเครื่องเสียงในปัจจุบัน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการสร้างจังหวะของเพลง ประกอบไปด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้คือ การอัด SYNCODE ซึ่งจะเป็นตัวบังคับจังหวะความเร็วทั้งหมดของเพลง เพื่อให้จังหวะเวลาเล่นดนตรีมีความแน่นอน จากนั้นก็จะเป็นการบันทึกเสียงกลอง ซึ่งจะมีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เรียกว่า "DRUM MACHINE" แทนที่แทน โดยการป้อนโปรแกรมจังหวะกลองของเพลงนั้น ๆ ทั้งหมดเข้าไปใน DRUM MACHINE ซึ่งจะตีจังหวะกลองออกมาตามที่ต้องการ ภายหลังจากบันทึกเสียงกลองเสร็จ ก็จะเป็นการบันทึกเสียงเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ อันได้แก่ เบส กีตาร์ คีย์บอร์ด ฯลฯ ซึ่งล้วนมีส่วนทำให้จังหวะที่ออกมามีความถูกต้องสมบูรณ์และหนักแน่นมากยิ่งขึ้น

โดยสรุปแล้ว อาจกล่าวได้ว่าเทคโนโลยีทางเครื่องเสียงในปัจจุบันมีส่วนช่วยให้องค์ประกอบของเพลงไทยสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวะ ทานอง เสียงประสาน มีคุณภาพดีขึ้นและสามารถพัฒนาไปได้ ขณะที่องค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งของเพลง อันได้แก่ เนื้อร้อง ซึ่งไม่สามารถสร้างสรรค์ขึ้นมาได้โดยการใช้เทคโนโลยี หากต้องอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของศิลปินกลับมีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควรและไม่สามารถพัฒนาไปได้ เนื่องด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

เนื้อร้อง

เนื้อร้องนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของเพลง ซึ่งจะขาดเสียมิได้ เนื่องจากเนื้อร้องนั้นเป็นภาษาที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของศิลปินไปสู่ผู้ฟังได้โดยตรง ฉะนั้น ถ้าหากเนื้อร้องมีความหมายซึ่งสอดคล้องกับความรู้สึกของผู้ฟังแล้ว โอกาสที่เพลงนั้นจะได้รับความนิยมก็มีมากยิ่งขึ้น จากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อเนื้อร้องของเพลง

ไทยสากลในปัจจุบันพบว่าศิลปินจำนวน 40% มีความเห็นว่าเนื้อร้องของเพลงไทยสากลในปัจจุบันจัดอยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้น ขณะที่ศิลปินจำนวน 35% มีความเห็นว่าเนื้อร้องของเพลงไทยสากลในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดี และศิลปินจำนวนอีก 25 % มีความเห็นว่าเนื้อร้องของเพลงไทยสากลในปัจจุบันมีทั้งส่วนที่ดีขึ้นและแย่ลง

ตารางที่ 6 : ความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อเนื้อร้องของเพลงไทยสากลในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ดี	16	40
ไม่ดี	14	35
ดี-ไม่ดี	10	25

จากตาราง จะเห็นได้ว่าศิลปินกลุ่มที่มีความเห็นว่าเนื้อร้องเพลงของไทยสากลในปัจจุบันดีขึ้นนั้น มีจำนวนไม่แตกต่างไปจากศิลปินกลุ่มที่มีความเห็นว่าเนื้อร้องของเพลงไทยสากลในปัจจุบันยังไม่ดีเท่าใดนัก สิ่งที่น่าสนใจก็คือศิลปินที่มีความคิดเห็นว่าเนื้อร้องดีขึ้นนั้น ได้แก่ ศิลปินรุ่นใหม่ (อายุต่ำกว่า 30 ปีลงมา) ขณะที่ศิลปินรุ่นเก่า (อายุ 65-40 ปี) มักมีความเห็นว่าเนื้อร้องยังไม่ดีและศิลปินรุ่นกลาง (อายุ 40-30 ปี) มักมีความเห็นว่าเนื้อร้องมีทั้งส่วนที่ดีและไม่ดีปนกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความไม่พหุสานกันระหว่างความคิดเห็นของศิลปินรุ่นเก่าและศิลปินรุ่นใหม่อย่างเห็นได้ชัด อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะของเนื้อร้องของเพลงไทยสากลในปัจจุบันตามทัศนะของผู้วิจัยแล้ว สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

คุณลักษณะที่ดี

1. เนื้อร้องของเพลงไทยสากลในปัจจุบันมีความชัดเจน ตรงไปตรงมา สามารถเข้าใจได้ง่าย และ สื่อความหมายได้ทันทีที่ คุณลักษณะ เหล่านี้นับว่ามีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ในสังคมยุคปัจจุบันที่การดำเนินชีวิตของมนุษย์จะเป็นไปอย่างเร่งรีบ แม้แต่การเสพย์ศิลปะจากบทเพลงก็ตาม จะเห็นได้ว่าโอกาสที่ผู้ฟังจะสามารถรับฟัง เพลงมีไม่มากนัก ฉะนั้น การใช้ถ้อยคำที่ชัดเจนและไม่ต้องตีความจึงทำให้ผู้ฟังสามารถรับรู้และเข้าใจได้ง่าย ซึ่งมีส่วนทำให้เพลงสามารถรับใช้ชนทุกกลุ่มได้ เนื่องจากถ้ามีการใช้คำที่มีความหมายลึกซึ้งแล้ว ผู้ฟัง เพลงไทยสากลกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาก็อาจจะไม่เข้าใจ และที่สำคัญก็คือผู้ฟังในยุคปัจจุบันย่อมจะ ไม่มีเวลามาตีความเนื้อหาของเพลงดังเช่นแต่ก่อน ดังนั้น การใช้ถ้อยคำที่ตรงไปตรงมาและชัดเจนจึงสามารถสื่อความหมายกับผู้ฟัง ได้อย่างรวดเร็ว จากจุดนี้จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันกลุ่มผู้ฟัง เพลงไทยสากลได้ขยายขอบเขตมากขึ้นจากเดิมทั้งในด้านของภูมิภาคและอายุ

2. เนื้อหาของเพลงไทยสากลในปัจจุบันมีความหลากหลายมากขึ้นกว่าเดิม จะเห็นได้ว่าเนื้อหาของเพลงไทยสากลในปัจจุบัน เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและสังคม การให้กำลังใจ และ บลอบประโลมใจซึ่งกันและกัน คุณลักษณะเหล่านี้ นับว่าเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากเพลงไม่ควรจะทาหน้าทีรับใช้ชีวิตมนุษย์ในแง่ของความบันเทิงใจเท่านั้น หากควรรับใช้ในแง่ของสังคมหรืออาจรวมไปถึงการเมืองด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในปัจจุบัน ปัญหาสังคมเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ ฉะนั้น ถ้าหากเราสามารถใช้เพลงเป็นสื่อในการเสนอปัญหาเหล่านี้ให้ทุกคนในชาติได้ตระหนัก และขณะเดียวกันก็เท่ากับเป็นการให้กำลังใจแก่เพื่อนมนุษย์ที่ต้องต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตก็นับว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมีประโยชน์อย่างมากทีเดียว

คุณลักษณะที่ไม่ดี

1. เนื้อร้องของ เพลงไทยสากลในปัจจุบันมัก ไม่มีสัมผัสคล้องจองและ มีลักษณะ เป็นคำพูดมากกว่าบทกลอนทำให้ เพลงขาดความไพเราะ และละ เอียดอ่อนสาเหตุสำคัญที่ทำให้เนื้อร้องของ เพลงไทยสากลในปัจจุบันออกมาในลักษณะ นี้ก็คือ

1.1 ธุรกิจการค้าที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลง และทำให้ศิลปินจำต้องรีบเร่งสร้างสรรค์ผลงานเพลงออกมา ฉะนั้น เมื่อระยะเวลาในการสร้างสรรค์มีไม่มากนัก โอกาสที่จะได้ผลงานเพลงที่มีคุณภาพออกมา จึงค่อนข้างลำบาก

1.2 ศิลปินมักไม่มีความรู้ในด้านการแต่งบทกวีเพียงพอ ดังนั้น จึงเป็นเหตุให้เนื้อร้องที่ออกมาไม่ค่อยมีสัมผัสและคล้องจองกันเท่าที่ควร

1.3 ผู้ฟังนิยมประโยคหรือวลีที่เข้ากับยุคสมัย อาทิเช่น "ได้ใจ" "ช่างมันเถอะ" "เป็นอย่างี้ตั้งแต่เกิดเลย" ฯลฯ ทำให้เนื้อเพลงที่ออกมามักมีลักษณะ เป็นคำพูดอยู่มาก

2. เนื้อร้องของเพลงไทยสากลในปัจจุบันมักซ้ำไปซ้ำมาและบางครั้งก็ไม่ค่อยมีเนื้อหาลงสาระ ฟังแล้วไม่ก่อให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกเท่าที่ควร สาเหตุที่เนื้อร้องมักซ้ำไปซ้ำมาก็เนื่องจากศิลปินต้องการให้ผู้ฟังสามารถจดจำเพลงนั้นได้เร็ว ซึ่งจะมีผลต่อการให้ความนิยมและซื้อเทปเพลงในที่สุด ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่อยู่เบื้องหลังก็คือระบบธุรกิจการค้าที่มุ่งผลิตผลงานที่สามารถขายให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันเพลงไทยสากลมีจำนวนมากมายเกินความต้องการของผู้ฟัง ดังนั้น การที่จะทำให้ผู้ฟังจดจำเพลงนั้น ๆ ได้ดีก็ต้องอาศัยประโยคหรือวลีที่เด่นและซ้ำไปซ้ำมา สิ่งที่สังเกตเห็นได้ชัดอีกประการหนึ่งก็คือเนื้อร้องบางเพลงก็ไม่มีเนื้อหาลงสาระ อาทิเช่นเพลง "บาป้า มาม้า" "ช่างมันเถอะ" ฯลฯ ซึ่งเพลงเหล่านี้จะเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมก็ต่อเมื่อสื่อมวลชนเปิดเพลงเหล่านี้บ่อย ๆ เพื่อให้ผู้ฟังคุ้นหู

3. เนื้อร้องของเพลงไทยสากลในปัจจุบันมักไม่ค่อยสอดคล้องและกลมกลืนกับทำนอง จากระบบการผลิตแบบอุตสาหกรรมที่จำต้องมีการแบ่งงานกันทำอย่างเป็นขั้นตอน เป็นเหตุให้นักประพันธ์ทำนองและคำร้องต่างทำหน้าที่ของตน โดยอาจจะมิได้มีการปรึกษาร่วมกัน เนื่องจากโปรดิวเซอร์จะเป็นผู้วางแผนของเพลงให้เสร็จเรียบร้อย จากนั้นก็จะมอบให้นักประพันธ์ทำนองไปแต่งทำนองมาภายหลังจากแต่งทำนองเสร็จก็จะให้นักประพันธ์คำร้องไปแต่งเนื้อร้อง ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักประพันธ์ทำนองและนักประพันธ์คำร้องต่างก็ทำหน้าที่ของตนโดยไม่ได้มีการประสานงานกัน ดังนั้น จึงเป็นเหตุให้ผลงานเพลงที่ออกมาไม่ไพเราะเท่าที่ควร อาจกล่าวได้ว่าการที่ผลงานเพลงในอดีตมักมีความไพเราะนั้นส่วนหนึ่งเป็น

เพราะนักประพันธ์ท่านองและคาร้องมักจะแต่งเพลงร่วมกันและมีการปรึกษาหารือกัน ซึ่งทำให้เพลงที่ออกมามีความกลมกลืนและไพเราะ

เสียงประสาน

เสียงประสานเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างให้บทเพลงมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการเรียบเรียงเสียงประสานเป็นการปรุงแต่งเสียงของคนตรีที่ออกมาให้มีความไพเราะมากยิ่งขึ้น ในอดีตนักเรียบเรียงเสียงประสานมักจะเป็นคนเดียวกับนักประพันธ์ท่านอง ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเรียบเรียงเสียงประสานในสมัยก่อนยังเป็นแบบเรียบง่าย ไม่สลับซับซ้อนมากนัก เนื่องจากเครื่องดนตรีที่มีอยู่ยังไม่เอื้ออำนวยเท่าในปัจจุบันนี้ นอกจากนั้น ศิลปินในสมัยก่อนมักไม่มีโอกาสศึกษาทางด้านดนตรีมากนัก และที่สำคัญ การสร้างสรรค์ผลงานเพลงก็ยังไม่ได้มีการแข่งขันกันเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ ฉะนั้น เสียงประสานจึงยังไม่ค่อยมีบทบาทมากนักในสมัยก่อน

จากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อเสียงประสานของเพลงไทยสากลในปัจจุบันพบว่า ศิลปินจำนวนถึง 80% มีความเห็นว่าเสียงประสานของผลงานเพลงที่ออกมาจัดอยู่ในเกณฑ์ที่ดีและพัฒนาขึ้นมาก ขณะที่ศิลปินจำนวนอีก 20% มีความเห็นว่าเสียงประสานของเพลงไทยสากลในปัจจุบันยังไม่มีมาตรฐานดีพอ

ตารางที่ 7 : ความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อเสียงประสานของเพลงไทยสากลในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ดี	32	80
ไม่ดี	8	20

จากตาราง จะเห็นได้ว่าศิลปินส่วนใหญ่ยอมรับว่าการเรียบเรียงเสียงประสานของเพลงไทยสากลในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ที่ดีและพัฒนาขึ้น รวมทั้งมีลักษณะเป็นสากลมากขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากพัฒนาการทางด้านเครื่องดนตรีที่มีส่วนช่วยให้เสียงดนตรีที่ออกมามีความหนักแน่นและแม่นยำ ประกอบกับความก้าวหน้าทางด้านการบันทึกเสียงที่ทำให้เสียงเพลงที่ออกมามีความไพเราะมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าศิลปินในปัจจุบัน โดยเฉพาะนักเรียบเรียงเสียงประสานได้รับการศึกษาทางด้านดนตรีมากขึ้น ทำให้สามารถนำเอาคุณลักษณะต่าง ๆ ของเครื่องดนตรีมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ปัจจุบัน นักเรียบเรียงเสียงประสานมักจะเป็นคนละคนกับนักประพันธ์ท่อนอง ซึ่งจะเห็นได้ว่านักเรียบเรียงเสียงประสานต้องมีความรู้ในเรื่องการใช้เครื่องดนตรีต่าง ๆ ตลอดจนมีความชำนาญในการเรียบเรียงเสียงประสานเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการเรียบเรียงเสียงประสานในยุคปัจจุบันจะได้รับการพัฒนาและมีมาตรฐานดีขึ้น ทว่าเสียงประสานหรือเสียงดนตรีที่ออกมาบางครั้งก็ไม่ได้เป็นเสียงที่มาจากเครื่องดนตรีจริง ๆ ดังนั้น อาจทำให้เสียงเพลงขาดความมีชีวิตจิตใจและทำให้นักดนตรีไม่มีโอกาสที่จะพัฒนาฝีมือและความสามารถของตน เนื่องจากสามารถอาศัยเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเล่นดนตรีแทนได้ ส่วนศิลปินที่มีความเห็นว่าเสียงประสานของเพลงไทยสากลในปัจจุบันยังไม่พัฒนาดีขึ้นนั้นมีทัศนะว่าเป็นเพราะ "เสียงประสานที่ออกมามีการลอกเลียนของต่างชาติมากเกินไป จนขาดเอกลักษณ์ของความเป็นเพลงไทยสากล"

โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่าศิลปินส่วนใหญ่มีความเห็นว่าองค์ประกอบของเพลงไทยสากลในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นท่อนอง จังหวะ เนื้อร้อง เสียงประสาน ล้วนได้รับการพัฒนาปรับปรุงและมีมาตรฐานใกล้เคียงกับสากลนิยมมากขึ้น แต่ทว่าก็ยังมีความบกพร่องที่ควรจะต้องได้รับการปรับปรุงและแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

คุณภาพของ เทปเพลงไทยสากลในปัจจุบัน

นับจากที่ "ธุรกิจเทป" ได้เข้ามามีบทบาทต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสากลแล้ว ก็ได้ส่งผลให้โฉมหน้าของวงการเพลงไทยสากลเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาย จากการที่มีระบบการผลิตในลักษณะ เป็นอุตสาหกรรมนี้ ได้ส่งผลให้การผลิตเทปเพลงไทยสากลดำเนินไปได้ด้วยความรวดเร็วและสามารถนำมาซึ่งผลกำไรจำนวนมากและก่อให้เกิดการแข่งขันอย่างสูงระหว่างบริษัทเทปเพลง

ในปัจจุบันจะ เห็นได้ว่า เทปเพลงที่ถูกผลิตออกมามีจำนวนมากมาย ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่า ย่อมจะต้องมีทั้ง เทปเพลงที่มีคุณภาพและ ไม่มีคุณภาพ

ประเด็นที่จะ เป็นตัวตัดสินว่า เทปเพลง ไทยสากลในปัจจุบันมีคุณภาพหรือไม่ นั้น ได้แก่

1. องค์ประกอบของเพลง เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะบ่งชี้ถึงคุณภาพของ เทปเพลง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า เพลงที่มีคุณภาพนั้น ทานอง จังหวะ เนื้อร้อง เสียงประสาน จะต้องมีความสอดคล้อง กลมกลืน และมีความไพเราะ รวมทั้งไม่ เป็นการลอกเลียนแบบมาจากผู้ใด

2. ระบบการบันทึกเสียง จะต้องมีคุณภาพชัดเจน และสามารถก่อให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกคล้อยตามไปกับเสียงเพลงนั้นได้ การบันทึกเสียง เทปเพลง ไทยสากลในปัจจุบันโดยส่วนใหญ่แล้วจัดอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากและคุณภาพในด้านการ บันทึกเสียงของ เทปเพลงแต่ละชุดก็ไม่แตกต่างกันมากนัก เนื่องจากสถานที่บันทึกเสียงในประเทศไทยมีจำนวนไม่กี่แห่งเท่านั้น อาทิเช่น JAM STUDIO ห้องบันทึกเสียงศรีสยาม ห้องอัดเสียงทอง ฯลฯ

3. รูปแบบของปกเทปและตลับเทปก็มีส่วนในการดึงดูดความสนใจจากผู้ซื้อได้เช่นกัน ด้วยเหตุนี้ทำให้ปกเทปในปัจจุบันได้รับการเอาใจใส่จากผู้ผลิตมากขึ้นจนถึงขั้นมีการจ้างนักโฆษณาออกแบบปกเทป ปกเทปที่สามารถช่วยเสริมให้ เทปเพลงดูมีคุณภาพ นอกจากจะต้องสามารถสื่อความหมายที่สอดคล้องกับชื่อของอัลบั้มแล้ว ควรจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับเพลงแต่ละ เพลงว่าใครเป็นผู้แต่ง ทานอง และคำร้องหรือเรียบเรียง เสียงประสาน ขับร้อง โดยใครในกรณีที่เป็นศิลปินกลุ่ม

จากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อคุณภาพของ เทปเพลง ไทยสากลในปัจจุบัน พบว่าศิลปินจำนวนถึง 87.5% มีความเห็นว่า เทปเพลง ไทยสากลในปัจจุบันมีทั้งที่มีคุณภาพและ ไม่มีคุณภาพ แต่โดยทั่วไปแล้วมักจะ ไม่มีคุณภาพมากกว่า ขณะที่ศิลปินจำนวน 10% มีความเห็นว่า เทปเพลง ไทยสากลมีคุณภาพดีขึ้นและมีศิลปินจำนวนเพียง 2.5% เท่านั้นที่มีความเห็นว่า เทปเพลง ไทยสากลยังไม่ดีมีคุณภาพ

ตารางที่ 8 : ความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อ
คุณภาพของเทปเพลงไทยสากลในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ดี-ไม่ดี	35	87.5
ดี	4	10
ไม่ดี	1	2.5

จากการที่เทปเพลงไทยสากลในปัจจุบันต้องตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขของระบบธุรกิจการตลาดนั้นได้ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียตามมา ผลดีจากการที่เทปเพลงไทยสากลมีลักษณะเป็นธุรกิจคือก่อให้เกิดการแข่งขันกันและนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของเทปเพลงให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอดและผลกำไรที่จะตกแก่ผู้ประกอบการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในทางตรงกันข้าม บางครั้งการแข่งขันก็อาจนำไปสู่การลอกเลียนแบบกัน ดังจะสังเกตเห็นได้ว่าเมื่อเทปเพลงแนวใดได้รับความนิยมและขายได้ดี ก็จะทำให้มีการผลิตเทปเพลงในแนวเดียวกันออกมาอีกมากมาย ผลที่ตามมาก็คือทำให้ผู้ฟังต้องฟัง เพลงที่ออกมาในลักษณะเดียวกันหมด ส่วนผลเสียจากการเกิดระบบธุรกิจ ซึ่งมีส่วนทำให้เทปเพลงไม่มีคุณภาพก็คือขีดจำกัดทางด้านเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งทำให้ศิลปินจำต้องรีบสร้างสรรค์ผลงานออกมาให้ทันเวลาจนบางครั้งทำให้ขาดความประณีต

เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุที่ทำให้เทปเพลงไทยสากลในปัจจุบันไม่ค่อยมีคุณภาพเท่าที่ควรนั้น สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

1. ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีของเครื่องเสียง การพัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้งของอุปกรณ์เครื่องเสียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องดนตรี มีส่วนทำให้เสียงดนตรีที่ออกมามีความไพเราะและหลากหลายมากยิ่งขึ้น แต่ทว่าในขณะ

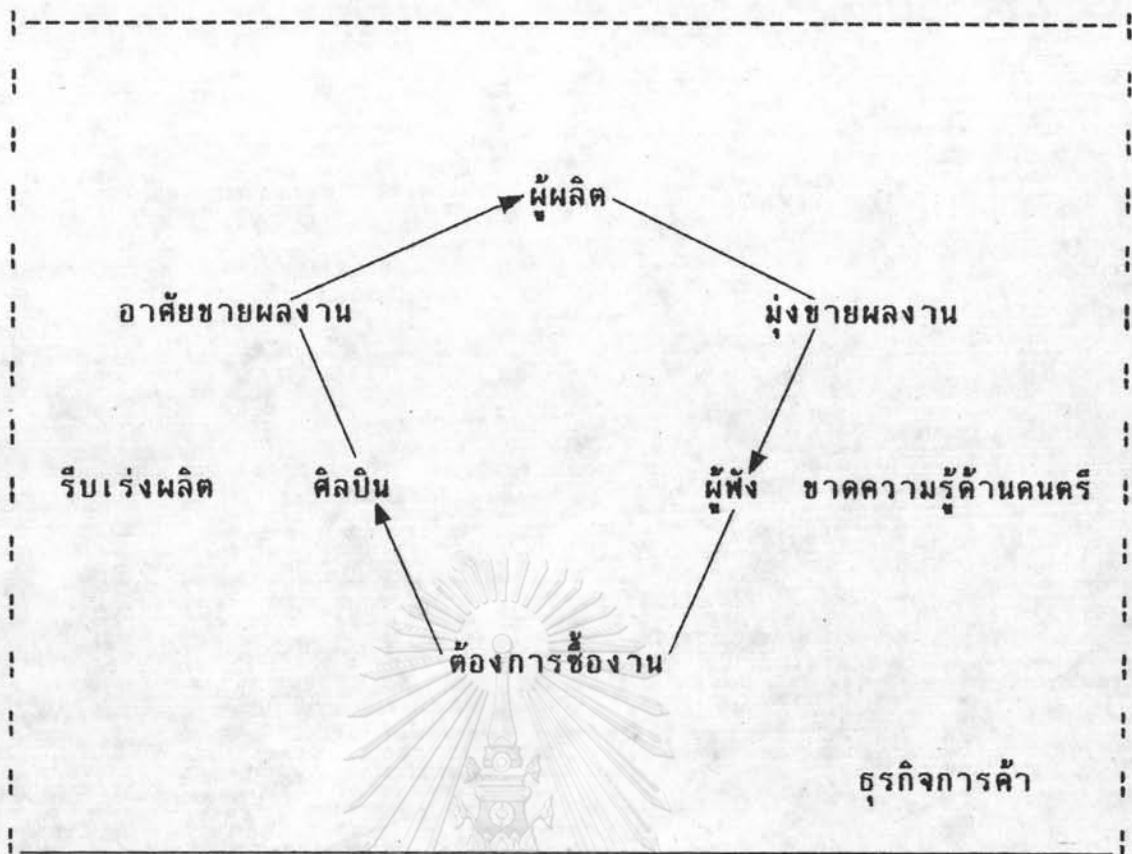
เดียวกัน เสียงดนตรีที่เกิดขึ้นจากการบิดนโพรแกรมคอมพิวเตอร์เข้าไป อาทิเช่น เสียงกลอง กีตาร์ เบส ฯลฯ ก็ปราศจากอารมณ์และความรู้สึก เนื่องจากเป็นการบรรเลงไปตามคำสั่งของโพรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งย่อมจะแตกต่างไปจากเทคนิคการเล่นของนักดนตรีที่สามารถบังคับเสียงดนตรีตามที่ต้องการได้

2. นักลงทุน หรือ ผู้ประกอบธุรกิจมักจะมุ่งทำธุรกิจเทปเพลงโดยมิได้คำนึงถึงคุณภาพของผลงานเพลงอย่างจริงจัง ด้วยเหตุที่เป้าหมายของการดำเนินธุรกิจอยู่ที่ผลกำไรทำให้บรรดาผู้ประกอบธุรกิจมักคิดแต่เพียงว่าจะทำอย่างไร เทปเพลงของบริษัทตนจึงจะขายได้ ถึงแม้ว่าการแข่งขันจะนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพของเทปเพลงก็ตาม แต่จะเห็นได้ว่าเทปเพลงที่ขายได้ดีก็ไม่ได้หมายความว่าจำเป็นต้องเป็นเทปที่มีคุณภาพเสมอไป

3. รสนิยมของผู้ฟังเป็นสาเหตุที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งมีส่วนทำให้เทปเพลงไทยสากลไม่มีคุณภาพ ทั้งนี้เป็นเพราะศิลปินมักสร้างสรรค์ผลงานตามรสนิยมของผู้ฟัง ซึ่งมักเปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น จึงเท่ากับว่า "ผู้ฟัง" หรือ "ตลาด" นั้นมีบทบาทในการกำหนดแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานเพลง ครอบงำที่รสนิยมของผู้ฟังยังคงอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพของเทปเพลงไทยสากลก็ย่อมจะต่ำลงไปด้วย

4. ลักษณะการเป็น "ศิลปินในสังกัด" ทำให้ศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงต้องอยู่ภายใต้การตัดสินใจของผู้ผลิต ซึ่งมีส่วนทำให้การสร้างสรรค์ผลงานเพลงเป็นไปตามแนวความคิดของผู้ผลิตที่จะยอมเสี่ยงถึงผลประโยชน์ทางการตลาด ฉะนั้น เมื่อศิลปินไม่มีอิสระในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างเต็มที่ก็ส่งผลให้ผลงานที่ออกมาไม่มีคุณภาพตามไปด้วย

ในที่นี้ถ้าเราจะพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของวงจรธุรกิจเทปเพลงไทยสากลแล้วจะเห็นได้ดังนี้คือ

ภาพที่ 3 : วงจรของธุรกิจเทปเพลงไทยสากล

จากภาพข้างต้น สามารถอธิบายได้ดังนี้คือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- **ผู้ผลิต** ผู้ผลิต หรือ ผู้ประกอบธุรกิจล้วนมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การขายผลงานให้ได้มากที่สุด ด้วยเหตุนี้จึงต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ฟัง เป็นสำคัญ โบรคเกอร์จะเป็นผู้กำหนดแนวทางเพลงให้ศิลปิน เนื่องจากโบรคเกอร์มักจะเข้าใจถึงสภาพตลาดว่าเป็นอย่างไรและต้องการอะไรได้ดีกว่าศิลปิน

- **ผู้ฟัง** การที่ผู้ฟังส่วนใหญ่ยังขาดความรู้และความเข้าใจในเรื่องดนตรีมีส่วนทำให้ผลงานเพลงไม่สามารถพัฒนาไปได้ ทั้งนี้เนื่องจากการสร้างสรรค์ผลงานเพลงของศิลปินนั้นจำเป็นต้องเป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกับความรู้และความต้องการของผู้ฟังจึงจะทำให้ผลงานเพลงนั้นได้รับความนิยมและสามารถขายได้ เมื่อผู้ฟังยังไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรีทำให้ศิลปินต้องสร้างสรรค์ผลงานเพลงในลักษณะง่าย ๆ และส่งผลให้เพลงที่ออกมาไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร

- ศิลปิน ศิลปินจะต้องอยู่ภายใต้การดำเนินงานของผู้ผลิตในลักษณะที่เรียกว่า "ศิลปินในสังกัด" ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอดของศิลปินเอง การต้องอยู่ภายใต้การตัดสินใจของผู้ผลิตทำให้ศิลปินขาดอิสระในการสร้างสรรค์ผลงานทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหา รวมทั้งยังมีขีดจำกัดในเรื่องเวลามาเป็นตัวกำหนดให้ศิลปินจำเป็นต้องรีบเร่งสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งส่งผลให้ผลงานเพลงที่ออกมามักไม่ค่อยมีคุณภาพ

โดยสรุปแล้ว จะเห็นได้ว่าทั้งผู้ผลิต ศิลปิน และ ผู้ฟัง ต่างก็ตกอยู่ภายใต้วัฏจักรของธุรกิจการค้าที่เข้ามาเป็นตัวกำหนดกลไกในการสร้างสรรค์ผลงานเพลง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าในทุกวันนี้ การที่เทปเพลงไทยสากยังไม่มีความนิยมเพียงพอ ส่วนหนึ่งนั้นก็เนื่องมาจากการเป็น "ธุรกิจเทปเพลงไทยสาก" นั่นเอง

ความซ้ำซากทางรูปแบบและ เนื้อหาของ เพลงไทยสากในปัจจุบัน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า จากการที่เพลงไทยสากได้ถูกผลิตออกมาในลักษณะที่เป็นธุรกิจอุตสาหกรรม ซึ่งมุ่งเน้นผลกำไรเป็นหลักนั้น ได้ทำให้บรรดาผู้ประกอบการธุรกิจเทปเพลง ตลอดจนศิลปินมุ่งแข่งขันกันผลิตผลงานออกมาเพื่อที่จะได้ "ส่วนแบ่งทางการตลาด" มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผลที่เกิดขึ้นจากการแข่งขันกันอย่างสูงนี้ก็คือทำให้เทปเพลงไทยสากมีจำนวนเพิ่มมากยิ่งขึ้น ในขณะที่ต้องการของผู้บริโภคมีจำกัด เนื่องจากไม่สามารถจะฟังหรือซื้อเทปเพลงไทยสากทุกชุดได้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึง "ปริมาณของสินค้าที่มีมากมายเกินกว่าความต้องการของผู้บริโภค" ฉะนั้น จะเห็นได้ว่าโอกาสที่เทปเพลงชุดหนึ่งจะประสบความสำเร็จในด้านการขายนั้นจึงไม่ใช่สิ่งที่ย่างยาก เหตุนี้ทำให้ทั้งผู้ผลิตและศิลปินต่างก็พยายามสรรหากลยุทธต่าง ๆ มาใช้ เพื่อให้ผลงานเพลงของตนได้รับความนิยมที่จะทำให้เพลง "ติดตลาด" ได้นั้น นอกจากจะต้องอาศัยการโปรโมทอย่างมากแล้ว เพลงนั้นยังต้องเป็นเพลงที่ตรงกับ "รสนิยมของตลาด" อีกด้วย ด้วยเหตุนี้ทำให้ศิลปินมักจะสร้างสรรค์ผลงานที่คาดว่าจะเป็นที่นิยมของตลาด ซึ่งก็ต้องอาศัยการสังเกตว่าในขณะนั้นตลาดนิยมฟังเพลงแนวใด ทั้งนี้เพื่อจะได้สร้างสรรค์งานในแนวเดียวกัน ผลที่ตามมาก็คือทำให้เทปเพลงไทยสากจำนวนมากที่วางอยู่ในท้องตลาดมีรูปแบบและ เนื้อหาที่คล้ายคลึงกันจนได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อยู่เสมอว่า "มีความซ้ำซาก"

จากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อความซ้ำซากทางรูปแบบและเนื้อหาของเทปเพลงไทยสากลในปัจจุบัน ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าแม้แต่ศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงเองก็ยังยอมรับว่าเพลงไทยสากลในทุกวันนี้มีลักษณะซ้ำซาก ศิลปินที่กล่าวมานี้มีจำนวนถึง 75% (ซึ่งส่วนใหญ่เป็นศิลปินรุ่นเก่า) ขณะที่ศิลปินจำนวนอีก 25% นั้นไม่เห็นด้วยกับความคิดที่ว่ารูปแบบและเนื้อหาของเพลงไทยสากลในปัจจุบันมีลักษณะซ้ำซาก

ตารางที่ 9 : ความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อความซ้ำซากทางรูปแบบและเนื้อหาของเพลงไทยสากลในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
เห็นด้วย	30	75
ไม่เห็นด้วย	10	25

สำหรับศิลปิน (ส่วนใหญ่เป็นศิลปินรุ่นใหม่) ซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า "รูปแบบและเนื้อหาของเพลงไทยสากลในปัจจุบันมีลักษณะที่ซ้ำซากนั้น" มีทัศนะว่า "เพลงไทยสากลในปัจจุบันนั้นมีความหลากหลายมากกว่าเพลงในอดีต โดยเฉพาะในด้านเนื้อหาได้ขยายขอบข่ายมากขึ้นกว่าเดิมที่มีเฉพาะเรื่องความรัก ความผิดหวัง มาเป็นเพื่อชีวิตและเพื่อสังคม การเสนอผลงานเพลงของศิลปินแต่ละคน ถึงแม้จะเป็นแนวเดียวกัน เช่น แนวร็อค แต่ศิลปินแต่ละคนต่างก็มีแนวทางเป็นของตนเอง"

ตามทัศนะของผู้วิจัย เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุที่ทำให้รูปแบบและเนื้อหาของเพลงไทยสากลในปัจจุบันมีลักษณะซ้ำซากและลอกเลียนแบบกันเป็นส่วนใหญ่ นั้นสามารถจำแนกออกได้ดังนี้คือ

1. ผู้ผลิต การที่ผู้ผลิตมุ่งหวังผลกำไรจากการดำเนินธุรกิจเทปเพลง นั้นมีส่วนทำให้ผู้ผลิตต้องการผลิตผลงานตามความนิยมของตลาด ดังจะเห็นได้ว่า เมื่อผลงานของศิลปินคนใดได้รับความนิยมจากผู้ฟัง โปรคิวเซอร์ก็จะวางแนวทางของเพลงให้ออกมาใกล้เคียงกับผลงานนั้น ๆ มากที่สุด และเมื่อศิลปินสร้างสรรค์ผลงานออกมาตามแนวทางที่โปริคิวเซอร์วางไว้ก็ย่อมหนีไม่พ้นไปจากผลงานที่วางอยู่ตามท้องตลาด ซึ่งส่งผลให้เทปเพลงที่ออกมามีลักษณะซ้ำซากและไม่แตกต่างกันมากเท่าใดนัก นอกจากนี้ เมื่อผู้บริหารของบริษัทเทปเพลงต่างแข่งขันกันผลิตผลงานออกมาก็ส่งผลให้ศิลปินจำต้องรีบเร่งสร้างสรรค์ผลงานเพลง จนบางครั้งขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีลักษณะ เป็นการลอกเลียนมาจากศิลปินอื่นอย่างเห็นได้ชัด ด้วยเหตุที่ผลกำไรอันมหาศาลเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความสำเร็จของผลงานเพลง ทำให้ไม่มีโปริคิวเซอร์และศิลปินคนใดกล้าเสี่ยงสร้างสรรค์ผลงานที่แหวกแนวไปจากตลาด เพราะนั่นอาจหมายถึงความล้มเหลวทั้งของผลงานและธุรกิจ

2. ศิลปิน ศิลปินนับเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการทำให้รูปแบบและเนื้อหาของเพลงไทยสากลมีลักษณะซ้ำซาก ทั้งนี้เพราะศิลปินเป็นผู้ที่ลงมือสร้างสรรค์ผลงานตามแนวทางของโปริคิวเซอร์ ซึ่งมีอำนาจในการสั่งการว่าต้องการจะผลิตอะไรและโดยวิธีใด เมื่อศิลปินต้องการให้ผลงานเพลงของตนได้รับความนิยมจากผู้ฟังก็ต้องเอาใจผู้ฟังด้วยการแต่งเพลงในแนวที่ผู้ฟังชื่นชอบในลักษณะ "ว่าตามกัน" ซึ่งทำให้เพลงที่ออกมามีความซ้ำซากกันเป็นส่วนใหญ่

3. ผู้ฟัง ผู้ฟัง เป็นสาเหตุที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่มีส่วนทำให้รูปแบบและเนื้อหาของเพลงไทยสากลมีลักษณะซ้ำซาก จะเห็นได้ว่าผู้ฟังกลุ่มใหญ่ ซึ่งได้แก่กลุ่มวัยรุ่นนั้นจะไม่มีความรู้ในด้านดนตรีและนิยมฟังเพลงที่มีลักษณะพื้น ๆ กล่าวคือเป็นเพลงที่สามารถร้องและจดจำได้ง่าย และเป็น "เพลงสมัยนิยม" ซึ่งนิยมฟังตามกันโดยมิได้คำนึงถึงคุณภาพของเพลงว่ามีมากหรือน้อยเพียงใด ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าเมื่อใดที่เพลงแนวหนึ่งเป็นที่นิยม ศิลปินก็จะมุ่งสร้างสรรค์เพลงแนวนั้นออกมาแข่งขันกันในตลาดและทำให้เกิดเทปเพลงที่มีแนวเพลง แนวดนตรีลักษณะที่ใกล้เคียงกันเป็นจำนวนมาก

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าทั้งผู้ผลิต ศิลปิน และ ผู้ฟังต่างก็มีส่วนทำให้รูปแบบ และ เนื้อหาของ เพลงไทยสากลมีลักษณะ ซ้ำซากและลอกเลียนแบบกันเป็นส่วนใหญ่ ในการจะแก้ไขปัญหานั้นมิใช่จะแก้ไขเฉพาะที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น หาก จะต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกฝ่าย กล่าวคือ ผู้ผลิตก็ไม่ควรจะมีมุ่งแสวงหาผลกำไรจนลืมนึกถึงคุณภาพของ เทปเพลง ศิลปินก็ไม่ควรจะสนองความต้องการของตลาดจนขาดเอกลักษณ์ในการสร้างสรรค์งาน และ ผู้ฟังก็ควรจะมีวิจารณญาณ ในการฟังว่าเพลงใดมีคุณภาพเหมาะแก่การบริโภค

การทดสอบสมมติฐาน : ลักษณะที่เป็นธุรกิจเทปของ เพลงไทยสากลมีส่วนทำให้ การสร้างสรรค์ผลงานเพลงที่ออกมามีลักษณะ ซ้ำซาก และลอกเลียนแบบกันเป็นส่วนใหญ่

จากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อ ความซ้ำซากทางรูปแบบและ เนื้อหาของ เทปเพลงไทยสากลในปัจจุบันนั้นจะ เห็นได้ ว่าศิลปินจำนวน 75% จากที่ได้เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างนั้น มีความเห็นว่าเพลง ไทยสากลในปัจจุบันมีลักษณะ ซ้ำซากและลอกเลียนแบบกันเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่อง มาจากสภาพของธุรกิจเทปเพลงที่เข้ามามีบทบาทในการกำหนดรูปแบบและ เนื้อหา ของเพลงไทยสากล โดยที่ทั้งผู้ผลิตและศิลปินต่างก็มุ่งคำนึงถึงความอยู่รอดและผล กำไรจากการดำเนินธุรกิจ ฉะนั้น จึงส่งผลให้การสร้างสรรค์ผลงานเพลงที่ออก มาจำเป็นต้องเป็นไปตามรสนิยมของตลาด ดังจะเห็นได้ว่าเมื่อตลาดนิยมเพลงแนวใด ศิลปินจะต้องสร้างงานในแนวนั้นออกมาเพื่อเอาใจตลาดและทำให้โอกาสที่ผลงาน นั้นจะได้รับความนิยมและ "ขาย" ได้มีมากกว่าการเสี่ยงเสนอผลงานที่แหวกแนว ออกไป ดังนั้น สมมติฐานที่ว่า "ลักษณะที่เป็นธุรกิจเทปของ เพลงไทยสากลมีส่วน ทำให้การสร้างสรรค์ผลงานเพลงที่ออกมามีลักษณะ ซ้ำซากและลอกเลียนแบบกัน เป็นส่วนใหญ่" จึงเป็นจริงด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมา

การปรับปรุงคุณภาพของ เทปเพลง ไทยสากล

ถึงแม้ว่าในปัจจุบัน ผู้ที่ประกอบธุรกิจเทปเพลงไทยสากล ตลอดจนบรรดาศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงต่างก็ได้พยายามมุ่งที่จะปรับปรุงคุณภาพของเทปเพลงไทยสากลให้ดียิ่งขึ้นเรื่อย ๆ แต่ทว่าเทปเพลงเหล่านั้นก็ยังคงได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อยู่เสมอว่ายังคงมีคุณภาพ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ที่ประกอบธุรกิจมักมุ่งไปที่การปรับปรุงระบบการบันทึกเสียงต่าง ๆ มากกว่าการพัฒนาคุณภาพด้านเนื้อร้องและทำนอง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สมควรจะได้รับการปรับปรุงมากที่สุด "สีลม" ได้เขียนบทวิจารณ์เรื่อง "ความเชิง 5 ประการของ สีลม"¹ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า "เพลงไทยสากลในปัจจุบันแม้จะพัฒนาเข้าสู่ความเป็นสากล แต่องค์ประกอบต่าง ๆ ของเพลง อาทิเช่น ทำนองดนตรี เนื้อร้อง นักร้อง นักดนตรี ฯลฯ กลับอยู่ในสภาพที่ยิ่งตกต่ำลงทุกที"

จากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสากลที่มีต่อคุณภาพของเทปเพลงไทยสากลในปัจจุบันนั้น พบว่าศิลปินจำนวน 65% มีความเห็นว่าเทปเพลงที่ถูกผลิตออกมาเป็นจำนวนมากมายนั้นยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรและควรที่จะมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น ขณะที่ศิลปินจำนวน 35% มีความเห็นว่าไม่จำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงคุณภาพของเทปเพลงแต่อย่างใด เนื่องจาก "เท่าที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ บรรดาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจเทปเพลงไทยสากลต่างก็ได้พยายามพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ผลงานสามารถขายได้"

¹สีลม, "ความเชิง 5 ประการของสีลม", สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 16
ปีที่ 35 (28 กันยายน 2531), หน้า 95-96.

ตารางที่ 10 : ความคิดเห็นของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีต่อ
การปรับปรุงคุณภาพของ เทปเพลง ไทยสากลในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ควรมีการปรับปรุงคุณภาพ	26	65
ไม่จำเป็นต้องมีการปรับปรุง	14	35

ถึงแม้ว่าสภาพการแข่งขันกันอย่างสูงระหว่างบริษัทธุรกิจเทปเพลงแต่ละแห่งจะนำมาซึ่งการพยายามพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของ เทปเพลง ไทยสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ การสร้างสรรค์ผลงานเพลง และ เทคนิคการบันทึกเสียง แต่ด้วยเหตุที่นโยบาย วิธีการดำเนินงาน เงินทุน และความพร้อมของแต่ละบริษัทแตกต่างกันออกไปก็ย่อมทำให้คุณภาพของ เทปเพลง ที่ออกมาแตกต่างกันไปด้วย

ในการปรับปรุงคุณภาพของ เทปเพลง ไทยสากลนั้น ศิลปินมีความเห็นว่าการจะ เน้นที่การปรับปรุงทางด้านเนื้อร้องและทำนองเพลง เป็นหลัก ทั้งนี้เนื่องจากองค์ประกอบทั้ง 2 ประการนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ผลงานเพลง นอกจากนั้น ควรจะปรับปรุงนักร้องให้มีความสามารถในการร้องเพลงอย่างแท้จริง โดยการให้การศึกษาคู่มือทางด้านดนตรีและให้มีการฝึกหัดวิธีการขับร้องจนเกิดความชำนาญ

ความเห็นของผู้วิจัยแล้ว การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของ เทปเพลง ไทยสากลเท่าที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ ผู้ประกอบธุรกิจเทปเพลงยังปรับปรุงคุณภาพไม่ถูกต้อง เนื่องจากมักมุ่งเน้นไปทางด้านเทคโนโลยีมากกว่าการพัฒนาคุณภาพศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลง การปรับปรุงคุณภาพของ เทปเพลง ไทยสากลให้สัมฤทธิ์ผลได้นั้น จำต้องอาศัยความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ผู้ผลิตและนายทุน ควรจะต้องมีความรับผิดชอบในการผลิตผลงานเพลง โดยการเลือกสรรผลิตผลงานที่มีคุณภาพและไม่มุ่งหวังผลประโยชน์ทางการเงินมากเกินไป กล่าวคือ เมื่อผู้ผลิตได้รับผลตอบแทนจากการประกอบธุรกิจมากพอแล้วก็ควรให้ผลตอบแทนกลับคืนแก่ผู้ฟังด้วยการสร้างผลงานที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (ซึ่งอาจจะต้องยอมเสี่ยงต่อการเท่าทุนหรือขาดทุนบ้าง) และควรให้ศิลปินในสังกัด โดยเฉพาะ นักร้อง ได้มีโอกาสฝึกฝนและพัฒนาความสามารถในการร้องเพลงให้ดียิ่งขึ้นซึ่งจะส่งผลให้ผู้ฟังได้ฟังเพลงที่มีความไพเราะ ในต่างประเทศนั้น จะเห็นได้ว่าผู้ผลิตที่ประสบความสำเร็จในการผลิตผลงานเพลงแล้ว จะให้ผลตอบแทนแก่ผู้ฟังด้วยการพยายามสร้างผลงานที่มีคุณภาพออกมาและให้การสนับสนุนนักร้อง นักดนตรี และนักประพันธ์อย่างเต็มที่ในการฝึกหัดคนให้มีความสามารถมากยิ่งขึ้น สำหรับกรณีไทยเรานั้น หากผู้ผลิตมีความรับผิดชอบเพียงพอ ผลงานเพลงที่ออกมา ก็คงจะมีลักษณะ เป็นงานศิลปะมากกว่าเป็นสินค้าดัง เช่นที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ นอกจากนั้น โบรคเกอร์ที่ทำหน้าที่ควบคุมการผลิตผลงานเพลงควรจะมีพื้นฐานความรู้ในด้านการสร้างงานศิลปะ เพื่อที่ผลงานนั้นจะได้มีสุนทรียภาพ

2. ศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลง ต้องพยายามพัฒนาความสามารถให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น รวมทั้งต้องมีความรับผิดชอบต่อผลงานที่ตนสร้างสรรค์ขึ้น หากศิลปินมีความตั้งใจที่จะสร้างสรรค์ผลงานออกมาตามแนวทางของตน โดยไม่ลอกเลียนแบบผู้ใดหรือคำนึงถึงความต้องการของผู้ฟังมากเกินไปจะมีส่วนทำให้ผลงานที่ออกมามีคุณภาพยิ่งขึ้น

3. ผู้ฟัง ผู้ฟังในที่นี้มี 2 กลุ่มใหญ่ด้วยกันคือ กลุ่มผู้ใหญ่ และ กลุ่มวัยรุ่น สำหรับกลุ่มผู้ใหญ่ควรจะฟังเพลงโดยอาศัยวิจารณญาณ ซึ่งถ้าหากเพลงใดไม่มีคุณภาพแล้วก็ไม่ควรจะให้การสนับสนุนด้วยการซื้อ เพราะอาจทำให้มีเพลงในแนวเดียวกันนั้นออกมาอีกมากมาย ถ้าหากผู้ฟังไม่ซื้อเทปที่ไม่มีคุณภาพเหล่านั้นแล้วก็จะทำให้ผลงานที่มีลักษณะดังกล่าวค่อย ๆ หดหายไป ส่วนกลุ่มวัยรุ่นนั้นควรจะได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับดนตรีให้มากยิ่งขึ้นเพื่อที่จะสามารถแยกแยะได้ว่าเพลงใดมีคุณภาพควรแก่การฟัง การให้การศึกษาด้านดนตรีแก่ผู้ฟังควรเริ่มจากวัยเด็กทั้งนี้เพื่อเป็นการปูพื้นฐานตั้งแต่แรกเริ่ม

ตอนที่ 3 : การวิเคราะห์บทบาทของการดำเนินงานธุรกิจเทปเพลงไทยสากลที่มีต่อ
การสร้างสรรคผลงานเพลงไทยสากล

นับจากที่เพลงไทยสากลได้กลายมาเป็น "ผลิตภัณฑ์" ที่มีความสำคัญยิ่งต่อระบบธุรกิจเทปเพลงไทยสากลแล้ว ก็ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อศิลปิน การสร้างสรรคผลงานเพลง ตลอดจนคุณภาพของผลงานเพลง ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ล้วนมีความเกี่ยวโยงกันภายใต้การดำเนินงานธุรกิจแบบอุตสาหกรรม

เมื่อพิจารณาถึง "บทบาท" ของการดำเนินงานธุรกิจเทปเพลงไทยสากลแล้ว สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 บทบาทที่สำคัญคือ

1. บทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสรรคผลงานเพลงไทยสากล จากการศึกษาที่เพลงไทยสากลมีลักษณะ เป็นธุรกิจนั้น ได้ส่งผลให้ศิลปินผู้สร้างสรรคผลงานเพลง ไม่ว่าจะเป็นนักประพันธ์ทำนอง-คำร้อง นักร้อง นักดนตรี นักเรียบเรียงเสียงประสาน ต่างก็มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและมีความพร้อมในด้านทุนทรัพย์เพียงพอที่จะเลี้ยงชีพ ซึ่งสามารถช่วยให้ศิลปินมีโอกาสสร้างสรรคผลงานได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องวิตกกังวลถึงรายได้ที่จะหามาเลี้ยงครอบครัว

2. บทบาทในการกำหนดรูปแบบและเนื้อหาของเพลงไทยสากล ถึงแม้ว่าระบบธุรกิจเทปเพลงไทยสากลจะสามารถช่วยให้ศิลปินมีความพร้อมในการสร้างสรรคผลงานเพลงมากขึ้น แต่ในด้านการสร้างสรรคผลงานเพลงนั้น จะเห็นว่าศิลปินมักไม่มีสิทธิ์ที่จะสร้างผลงานตามอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของตน เนื่องจากต้องทำตามแนวทางที่โปรดิวเซอร์กำหนดขึ้น

การสำรวจความคิดเห็นของศิลปินเกี่ยวกับ "บทบาทของการดำเนินงานธุรกิจเทปเพลงไทยสากลต่อการสร้างสรรคผลงานเพลงของศิลปิน" พบว่าศิลปินจำนวนถึง 80% นั้นยอมรับว่าการดำเนินงานธุรกิจเทปเพลงไทยสากลมีบทบาทต่อการสร้างสรรคผลงานเพลงของตน ขณะที่ศิลปินจำนวนอีก 20% นั้นมีความเห็นว่าการดำเนินงานธุรกิจเทปเพลงไม่ได้มีบทบาทต่อการสร้างสรรคผลงานเพลง ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าศิลปินกลุ่มนี้ล้วนเป็นศิลปินรุ่นเก่าทั้งสิ้น

ตารางที่ 11 : ความคิดเห็นของศิลปินเกี่ยวกับบทบาทของการดำเนินธุรกิจ
 เทปเพลงไทยสากลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลง

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
มี	32	80
ไม่มี	8	20

การดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลนั้นย่อมจะต้องมีผลกระทบต่อศิลปิน และการสร้างสรรค์ผลงานเพลงของศิลปินอยู่บ้างไม่มากก็น้อย แม้ว่าการดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลจะไม่ได้มีบทบาท และอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลงของศิลปินรุ่นเก่าโดยตรง หากจะเห็นได้ว่าทั้งศิลปินรุ่นเก่าและศิลปินรุ่นใหม่ต่างก็ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจดังกล่าวด้วยกันทั้งสองฝ่าย ทว่ามีความแตกต่างกันไปคนละด้าน ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อศิลปินรุ่นเก่าก็คือ จากการที่ผู้ประกอบการธุรกิจเทปเพลงมักจะให้ความสนใจต่อศิลปินรุ่นใหม่ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ได้รับความนิยมจากผู้ฟังกลุ่มเป้าหมาย อันได้แก่ วัยรุ่น ทำให้ศิลปินรุ่นเก่าไม่ค่อยมีโอกาสจะมีผลงานเทปเพลงของตน เพราะผู้ผลิตเล็งเห็นว่าโอกาสที่จะประสบความสำเร็จจากการจำหน่ายผลงานเทปเพลงของศิลปินรุ่นเก่ามีน้อยมากถึงแม้ว่าผู้ฟังกลุ่มผู้ใหญ่จะยังคงนิยมฟังเพลงที่ร้องโดยนักร้องรุ่นเก่า แต่การผลิตเทปเพลงออกมาก็ไม่คุ้มค่าและไม่ได้รับผลกำไรเท่ากับการผลิตผลงานเพลงของศิลปินรุ่นใหม่ และเมื่อนักร้องรุ่นเก่าไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการผลิตและสร้างสรรค์เทปเพลงไทยสากล ก็เป็นเหตุให้นักร้องเหล่านั้นต้องต่อสู้ดิ้นรนด้วยการร้องเพลงหรือเล่นดนตรีตามภัตตาคารต่าง ๆ เพื่อหาเงินมาเลี้ยงชีพ ซึ่งก็ได้รับการต้อนรับจากผู้ฟังกลุ่มผู้ใหญ่ที่นิยมไปฟังเพลงตามสถานที่เหล่านั้นมากพอสมควร ในประเด็นนี้ จะเห็นได้ว่าผลดีที่เกิดขึ้นจากการที่ศิลปินรุ่นเก่าไม่มีโอกาสร่วมสร้างสรรค์ผลิตเทปเพลงไทยสากลก็คือทำให้ศิลปินเหล่านั้นสามารถรอดพ้นจากเงื่อนขาทางธุรกิจและมีอิสระอย่างเต็มที่ในการสร้างสรรค์ผลงานเพลง โดยไม่ต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ฟังซึ่งทำให้ผลงานที่ออกมายังคงมีความไพเราะและประณีต

ในปัจจุบัน ศิลปินรุ่นเก่ามักจะสร้างสรรค์ผลงานเพลงให้กับสถาบันการศึกษาและองค์การการกุศลต่าง ๆ เป็นที่น่าเสียดายว่าศิลปินเหล่านี้มักไม่มีโอกาสได้รับการส่งเสริมเช่นศิลปินรุ่นใหม่ สำหรับศิลปินรุ่นเก่าบางคนที่ไม่ได้มีโอกาสไปร้องเพลงหรือเล่นดนตรีตามภัตตาคารหรือสถานที่ต่าง ๆ (เนื่องจากความชราภาพหรือโรคภัยไข้เจ็บ) มักต้องมีชีวิตอยู่ด้วยความยากลำบาก และทำให้ไม่มีความพร้อมที่จะสร้างสรรค์ผลงาน เนื่องจากต้องหาเงินมาเลี้ยงชีพ อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าในปัจจุบัน จากการที่ศิลปินรุ่นใหม่ ๆ อาทิเช่น วงเยื่อไม้ ธงไชย แมคอินไตย์ นันทิดา แก้วบัวสาย ฯลฯ ได้นำเอาผลงานเพลงในอดีตมาขับร้องจนได้รับความนิยมอีกครั้งก็มีส่วนทำให้ผู้ประกอบการเทปเพลงเริ่มหันมาให้ความสนใจกับศิลปินรุ่นเก่ามากขึ้น โดยมีการรับเข้าเป็น "ศิลปินในสังกัด" เช่นเดียวกับศิลปินรุ่นใหม่ นักร้องรุ่นเก่านี้ ได้แก่ สุเทพ วงศ์กำแหง สวลี ผกาพันธุ์ คาวใจ ไพจิตร (สังกัดบริษัท นิธิทัศน์โปรโมชั่น จำกัด) สิ่งที่น่าสังเกตก็คือผลงานที่นักร้องรุ่นเก่านำมาขับร้องนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นเพลงเก่าในอดีตแทบทั้งสิ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักร้องรุ่นเก่าแทบจะไม่มีผลงานใหม่ออกมาเลยนับตั้งแต่ธุรกิจเทปเพลงไทยสากลได้เริ่มขยายตัวขึ้น อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าผลงานเพลงเก่าที่นักร้องรุ่นเก่าได้นำมาขับร้องใหม่นั้นก็ไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มผู้ฟังเทปเพลงไทยสากลในปัจจุบัน ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่น ดังนั้น เป็นเหตุให้ผลงานเพลงเหล่านั้นไม่สามารถจำหน่ายได้มากนัก และในอนาคต ถ้าหากผลงานเพลงของนักร้องรุ่นเก่ายังไม่สามารถนำผลกำไรมาสู่ผู้ประกอบการแล้วค่านักร้องรุ่นเก่าคงจะยิ่งหมดโอกาสที่จะสร้างสรรค์ผลงานเทปเพลงอย่างแน่นอน ไม่ว่าจะเป็นการนำผลงานเพลงเก่ามาขับร้องใหม่หรือเพลงใหม่ก็ตาม

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากล ซึ่งมีต่อศิลปินรุ่นใหม่ก็คือ ถึงแม้ว่าศิลปินรุ่นใหม่จะมีโอกาสได้รับการสนับสนุนจากบรรดาบริษัทเทปเพลง แต่ศิลปินรุ่นใหม่ก็ต้องอยู่ภายใต้อำนาจการตัดสินใจของผู้ผลิต ซึ่งทำให้ศิลปินขาดอิสระในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างเต็มที่ เนื่องจากการสร้างสรรค์ผลงานเพลงต้องขึ้นอยู่กับแนวทางที่โปรดิวเซอร์วางไว้ หรือในกรณีที่ศิลปินมีอิสระในการสร้างสรรค์ผลงานเพลง แม้ศิลปินจะไม่ต้องสร้างงานตามแนวคิดของโปรดิวเซอร์ แต่ศิลปินก็ต้องสร้างงานตามความต้องการของผู้ฟัง โดยถือเอา "ความนิยมของผู้ฟัง" เป็นเกณฑ์ในการสร้างสรรค์งาน มิฉะนั้นโอกาสที่ศิลปินจะดำรงชีพอยู่ได้ก็มีน้อยมาก ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า "ศิลปินต้องเดินตามหลังผู้ฟัง"

เสมอแทนที่จะ เดินหน้าหน้าผู้ฟัง " และ การสร้างสรรค์ผลงานเพลงของศิลปินส่วนใหญ่จะเป็นการ "รักษาระดับรสนิยม" มากกว่า "ยกระดับรสนิยม" ผลสืบเนื่องก็คือ เมื่อผลงานเพลงยังมีคุณภาพต่ำก็ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจต้องเพิ่มการทำโปรโมทมากขึ้นเพื่อความอยู่รอดของผลงาน

จะ เห็นได้ว่าธุรกิจเทปเพลง ไทยสากลนั้น มีบทบาทต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลงของศิลปินเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งศิลปินรุ่นใหม่ ทั้งนี้เพราะ ทั้งผู้ผลิตและศิลปินต่างก็ต้องร่วมมือกันเพื่อที่จะทำให้ธุรกิจเจริญรุ่งเรือง ซึ่งหมายถึงผลกำไรจำนวนมากที่จะได้รับ "ลักษณะ เป็นธุรกิจ" ที่โปรดิวเซอร์ย่อมมีบทบาทในการกำหนดแนวทางเพลงตามความต้องการของผู้ฟัง เป็นผลให้การสร้างสรรค์ผลงานเพลงในปัจจุบันเป็นไปตามครรลองของตลาดมากกว่ามาจากอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด และ ประสบการณ์ของศิลปิน

นอกจากนี้ ผลสืบเนื่องที่สำคัญอีกประการหนึ่งจากการดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลงก็คือ การนำมาซึ่งการแข่งขันกันอย่างสูงระหว่างบริษัทต่าง ๆ รวมไปถึงผู้ผลิตและศิลปิน ดังนั้น เป็นเหตุให้ผู้ฟังมีโอกาสได้ฟังผลงานเพลงที่มีคุณภาพมากขึ้นกว่าเดิม แต่ในการแข่งขันกันระหว่างบริษัทเทปเพลง เหล่านั้นย่อมนำไปสู่การลอกเลียนแบบกันอย่างหลีกเลียงไม่พ้น ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าเมื่อผลงานของศิลปินคนใดได้รับความนิยมก็จะมี การลอกเลียนแบบกันผลิตผลงานในแนวนั้นออกมา นับตั้งแต่รูปแบบและเนื้อหาของเพลง บุคลิกของศิลปิน ชื่ออัลบั้ม ไปจนถึงปกเทป ฉะนั้น ทำให้ผลงานเทปเพลงที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้มีลักษณะ คล้ายคลึงกันอย่างมากจนยากที่จะหา "เอกลักษณ์" ของเทปเพลงแต่ละชุดได้

สิ่งที่น่าสัง เกตอีกประการหนึ่ง เกี่ยวกับเทปเพลง ไทยสากลปัจจุบันก็คือ "ความคงทนของความนิยม" จะขึ้นอยู่กับการทำโปรโมชัน ซึ่ง จะเห็นได้ว่าผลงานเพลงที่ไม่มีคุณภาพนั้น ถ้าหากได้รับการโปรโมทมาก ๆ เข้าก็จะมีโอกาสที่จะได้รับความนิยมได้ แต่ทว่าเมื่อใดก็ตามที่การทุ่มงบประมาณให้กับ การโปรโมทผลงานนั้นหมดลง ก็จะทำให้เพลงนั้นแทบจะหายสาบสูญไปจากวงการเพลง ซึ่งแตกต่างกับผลงานเพลงไทยสากลในอดีตที่มีคุณภาพอย่างแท้จริงและยังสามารถดำรงอยู่ได้ แม้ว่าจะไม่ได้รับการโปรโมทก็ตาม อันแสดงให้เห็นว่า "ผลงานเพลงที่มีคุณภาพ

จริง ๆ เท่านั้นที่จะคงทนและอยู่ได้นาน" นอกจากนั้น จะเห็นได้ว่ากระบวนการในการผลิตผลงานเพลงออกสู่ตลาดจะเป็นไปตาม "หลักการตลาด" มากกว่าการคำนึงถึง "คุณค่าของงานศิลปะ"

การทดสอบสมมติฐาน : การแข่งขันกันในการดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากล เป็นผลให้การสร้างสรรค์ผลงานเพลงของศิลปินมุ่งหวังผลทางด้านการตลาดมากกว่าคำนึงถึงคุณค่าของศิลปะ

จากการสำรวจความคิดเห็นของศิลปินเกี่ยวกับบทบาทของการดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลงนั้น จะเห็นได้ว่าศิลปินจำนวนถึง 80% จากที่ได้เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นยอมรับว่าธุรกิจเทปเพลงไทยสากลมีบทบาทต่อการสร้างสรรค์ผลงานของตน จากสภาพของการดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลที่มีการแข่งขันกันอย่างสูง ได้ส่งผลให้ศิลปิน ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ภายใต้เงื่อนไขทางธุรกิจจำเป็นต้องสร้างสรรค์ผลงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของบริษัท ซึ่งได้แก่การสร้างงานที่คาดการณ์ว่าจะต้อง "ได้รับความนิยมและขายได้" ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอดของศิลปิน ดังนั้น เป็นเหตุให้ผลงานที่ออกมาส่วนใหญ่เป็นไปตามรสนิยมของตลาดมากกว่าตามอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด จินตนาการและแรงบันดาลใจของศิลปิน และส่งผลให้เพลงมีลักษณะ เป็นสินค้าที่ถูกผลิตขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคมากกว่าเป็นงานศิลปะที่สนองความพึงพอใจของผู้ฟัง ดังนั้น สมมติฐานที่ว่า "การแข่งขันกันในการดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากลเป็นผลให้การสร้างสรรค์ผลงานเพลงของศิลปินมุ่งหวังผลทางด้านการตลาดมากกว่าคำนึงถึงคุณค่าของงานศิลปะ" จึงเป็นจริงด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมา

โดยสรุปแล้ว อาจกล่าวได้ว่าทั้งผู้ผลิต ศิลปิน และ ผู้ฟัง ต่างก็ตกอยู่ภายใต้วัฏจักรของการดำเนินธุรกิจเทปเพลงไทยสากล ซึ่งมีลักษณะที่เกี่ยวข้องกัน กล่าวคือ ผู้ผลิตหรือโปรดิวเซอร์จะกำหนดแนวทางของเพลงตามรสนิยมของผู้ฟัง ให้ศิลปินสร้างสรรค์ออกมา รสนิยมของผู้ฟังก็ถูกสร้างขึ้นโดยผู้ประกอบธุรกิจที่มุ่งหาประโยชน์เผยแพร่งานเพลงจนผู้ฟังเกิดความเคยชิน ศิลปินก็สร้างสรรค์ผลงานเพลงตามแนวทางที่โปรดิวเซอร์วางไว้และขณะเดียวกันก็ตามรสนิยมของผู้ฟังด้วย ฉะนั้น จะเห็นได้ว่า "สภาพของเพลงไทยสากลที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้เป็นไปตามวัฏจักรของระบบธุรกิจ" ซึ่งต่างก็เป็นต้นสาย-ปลายเหตุกันอย่างแยกไม่ออก